

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

Carlsberg

Indep. 12/10/1915

338.67 (000)

12/10/1915

Carlberg

12/10/1915

338.67 (005)

12/10/1915

DANMARKS TEKNISKE BIBLIOTEK

Carlsberg

061.5(489)Car

1925

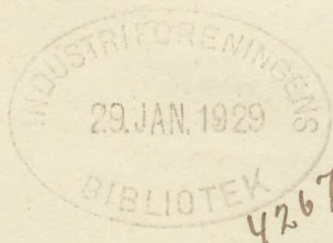
L. LEVISON JUNR., AKTS.
KØBENHAVN

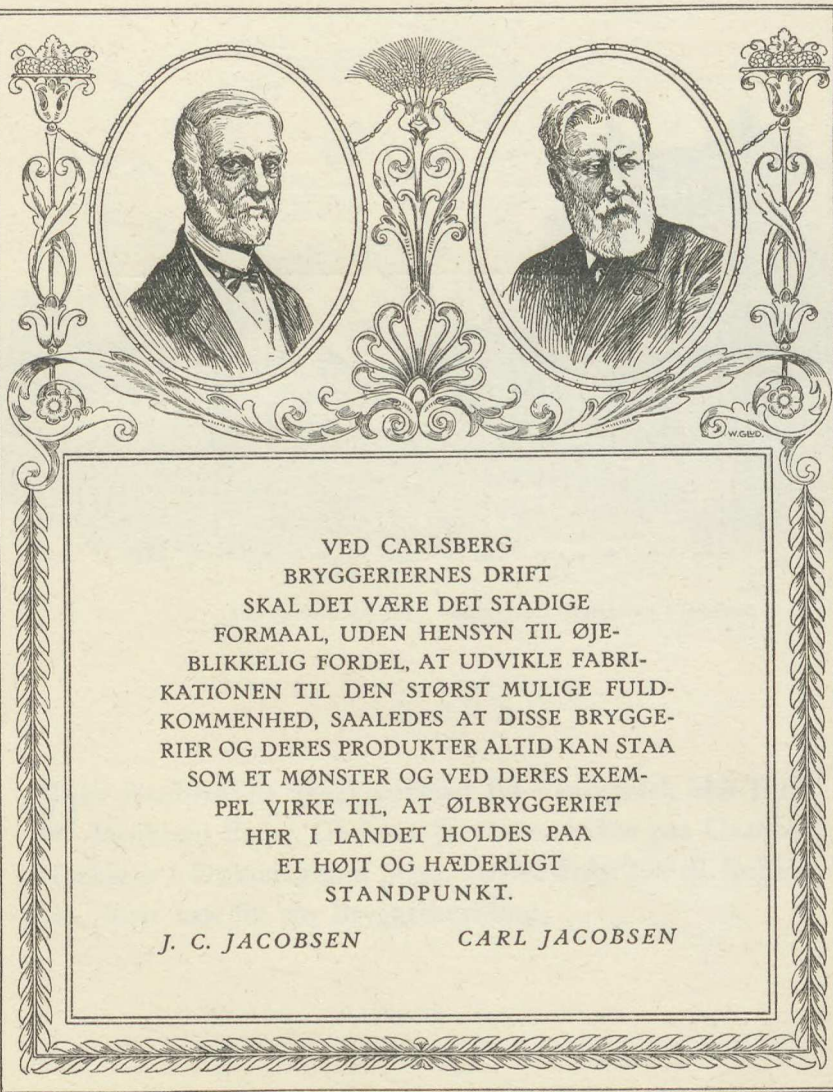
CARLSBERG
BRYGGERIERNE

GRUNDLAGT 1847

K Ø B E N H A V N M C M X X V

CARLSBERG
BRYGGERIEN

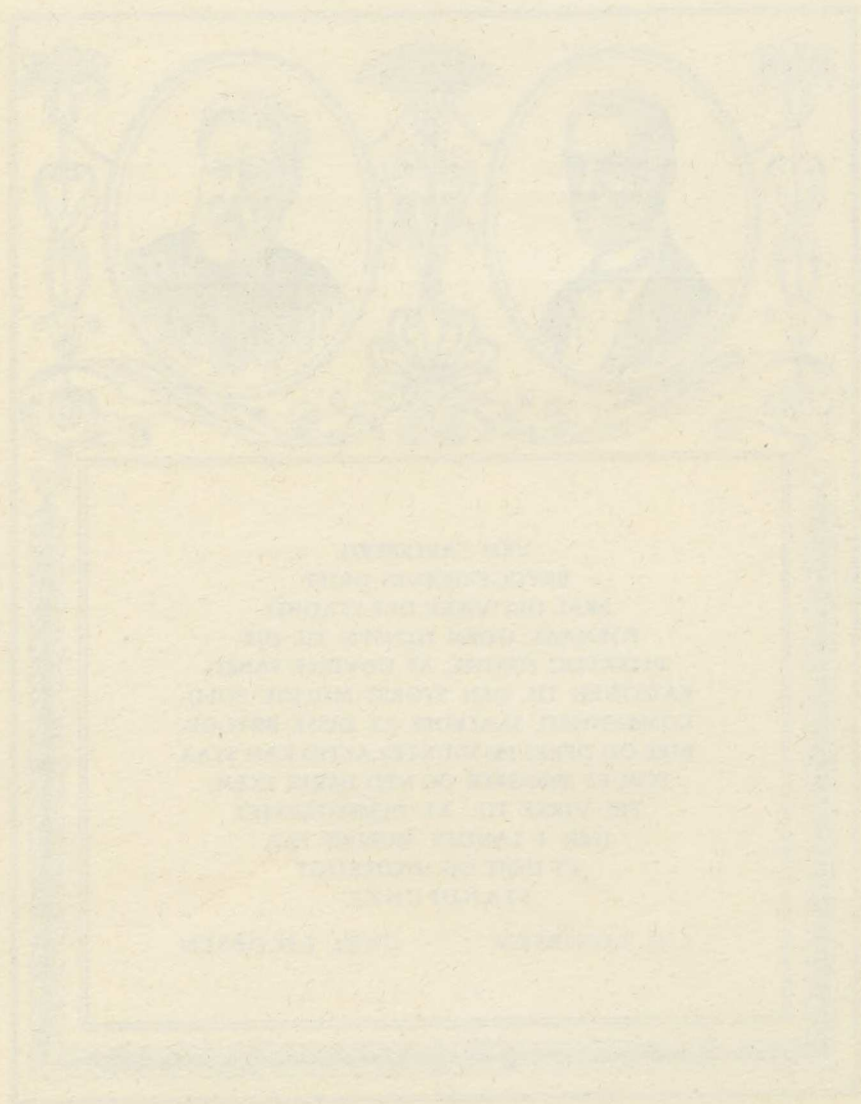

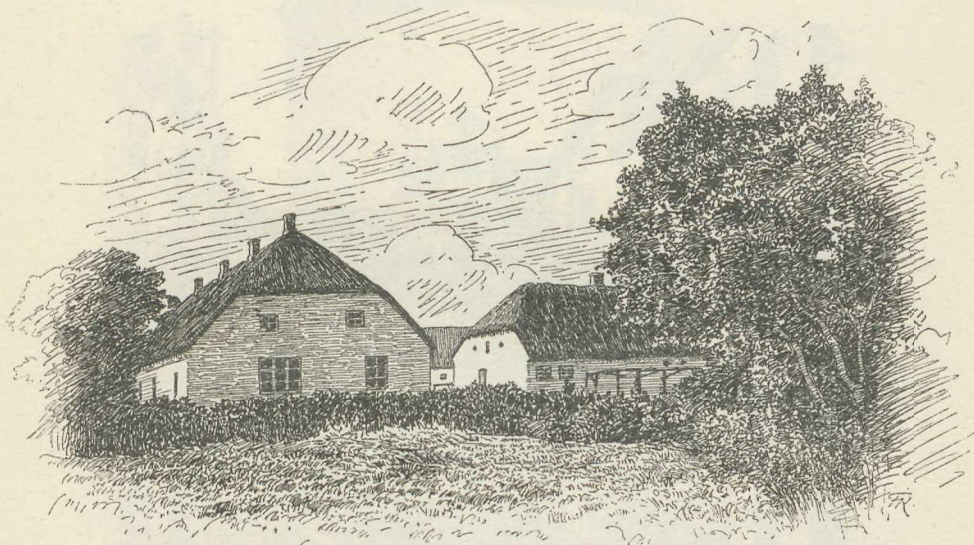

VED CARLSBERG
BRYGGERIERNES DRIFT
SKAL DET VÆRE DET STADIGE
FORMAAL, UDEN HENSYN TIL ØJE-
BLIKKELIG FORDEL, AT UDVIKLE FABRI-
KATIONEN TIL DEN STØRST MULIGE FULD-
KOMMENHED, SAALEDES AT DISSE BRYGGE-
RIER OG DERES PRODUKTER ALTID KAN STAA
SOM ET MØNSTER OG VED DERES EXEM-
PEL VIRKE TIL, AT ØLBRYGGERIET
HER I LANDET HOLDES PAA
ET HØJT OG HÆDERLIGT
STANDPUNKT.

J. C. JACOBSEN

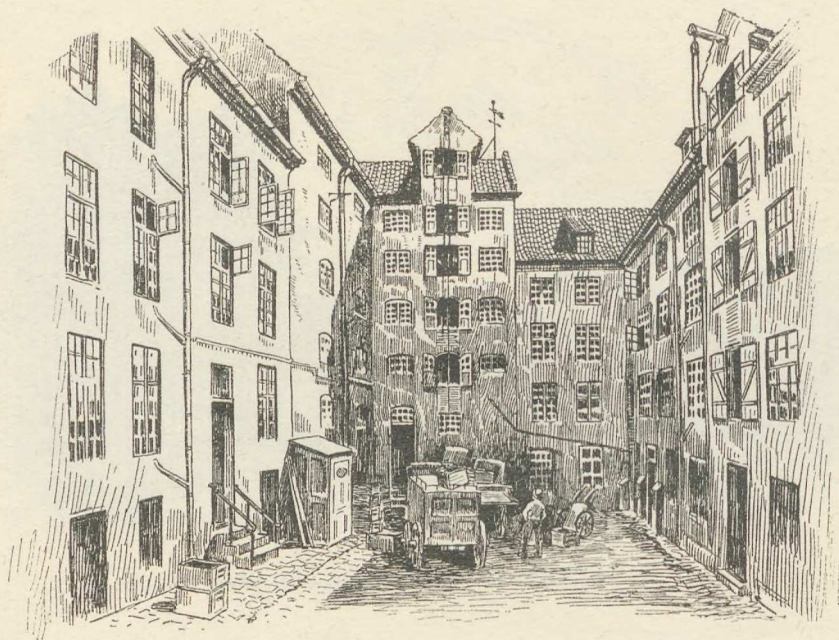
CARL JACOBSEN

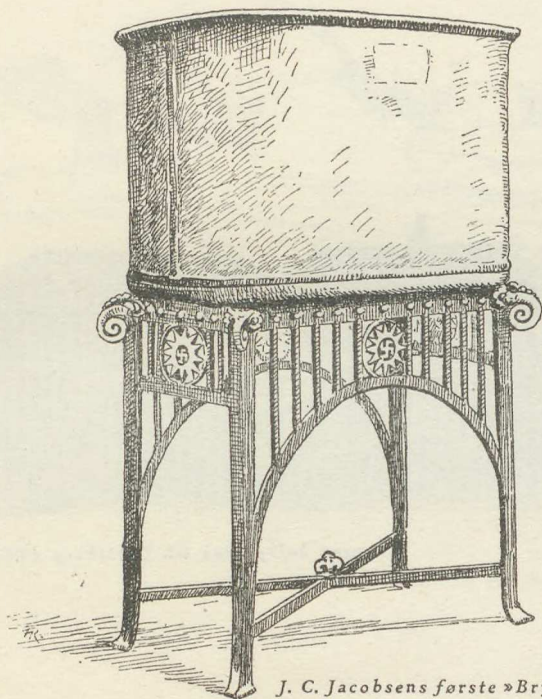
Den Jacobsen'ske Slægts Fædrenegaard »Nørkjær« i Vendsyssel.

Den Jacobsen'ske Slægt stammer fra Vendsyssel, idet J. C. Jacobsens Fader, Christen Jacobsen, fødtes paa Gaarden »Nørkjær« i Dronninglund Sogn. Herfra drog han til København, hvor han fik sin Bryggerbevilling.

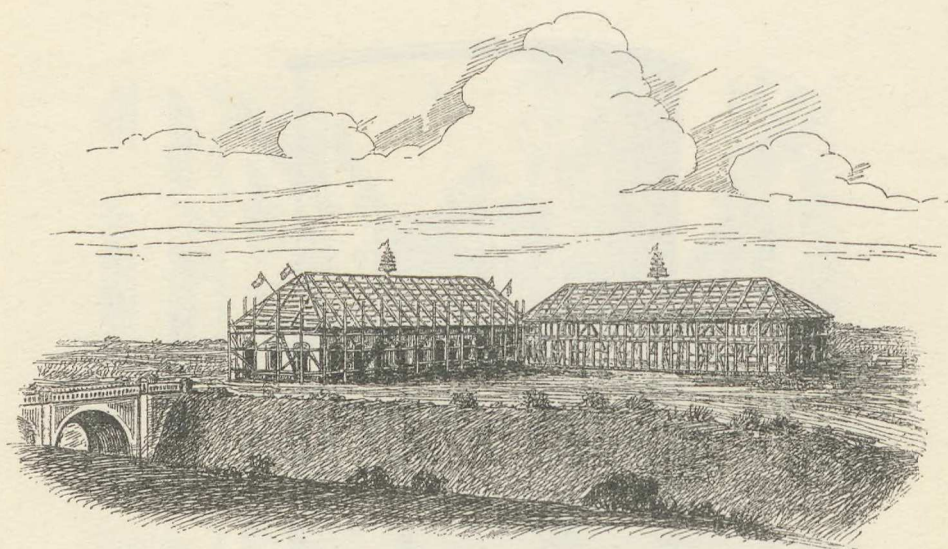
J. C. Jacobsens fædrene Bryggergaard, Brolæggerstræde 5.

J den fædrene Bryggergaard, Brolæggerstræde 5, fik J. C. Jacobsen sin første Uddannelse som Brygger, og efter Faderens Død overtog han Bestyrelsen af Bryggeriet for sin Moder.

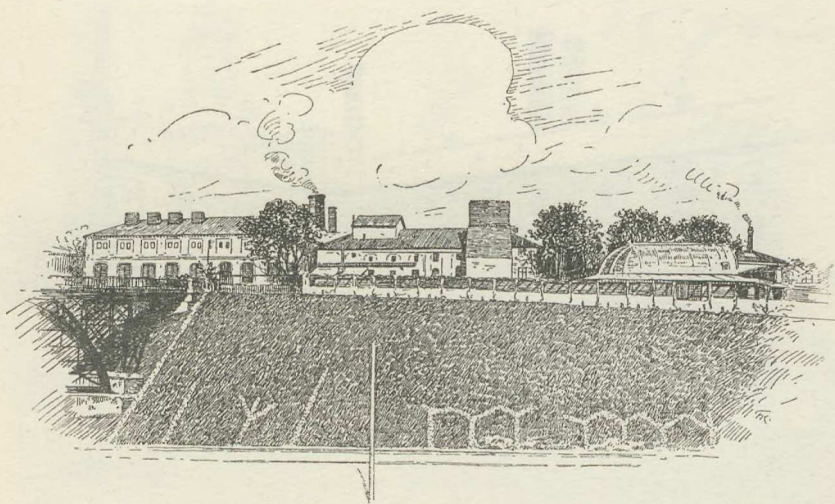
J. C. Jacobsens første »Bryggerkedel«.

J 1845 foretog J. C. Jacobsen en Rejse til Tyskland for at studere Brygningen af Bayersk-Øl. Efter sin Hjemkomst foretog han sit første Forsøgsbryg i sin Moders Vaskekedel; den opbevares nu paa Carlsberg.

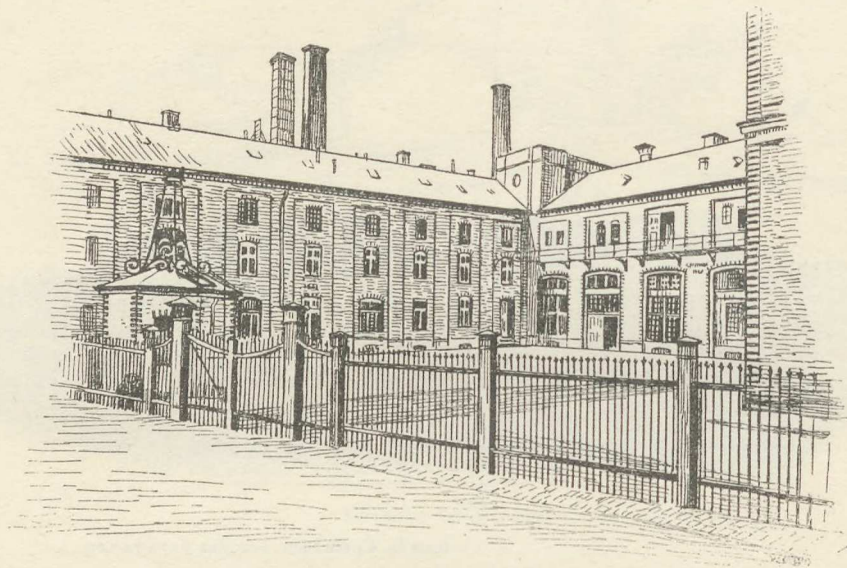
Kransen hejses paa Gl. Carlsberg 1847.

GErkendelse af, at Bayersk-Øl Brygningen først vilde lykkes fuldstændigt, naar den blev udført i et helt nyt og moderne Bryggeri, erhvervede J. C. Jacobsen Arealet mellem Vesterfælledvej og Valby Bakke, og i 1847 blev Kransen hejst paa Gl. Carlsberg.

Gamle Carlsberg set fra Jernbanen.

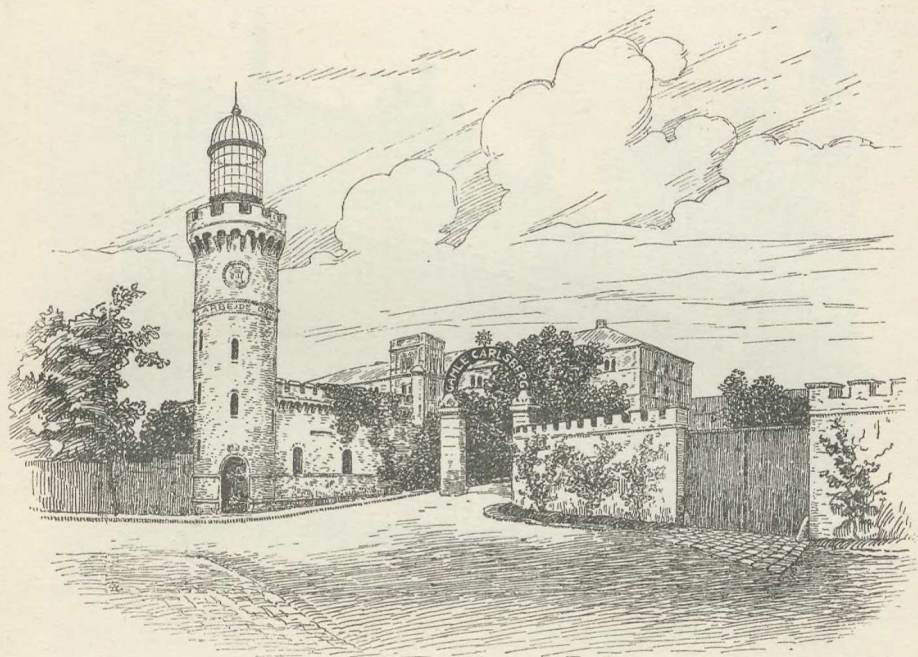
Saa hurtigt skred Udviklingen paa Carlsberg frem, at medens der i 1847—48 kun blev brygget 3600 hl (2700 Tdr.), var man allerede i 1863—64 oppe paa en Produktion af 33.000 hl (25000 Tdr.). Heri laa et Varsel om den fortsatte videre Udvikling.

Den gamle Indkørsel fra Carlsbergvej.

I den gamle Bryggerigaard mod Carlsbergvej ses en Del af de ældste Bryggeribygninger, saasom Bryghus, Svalehus og Maltgøreri.

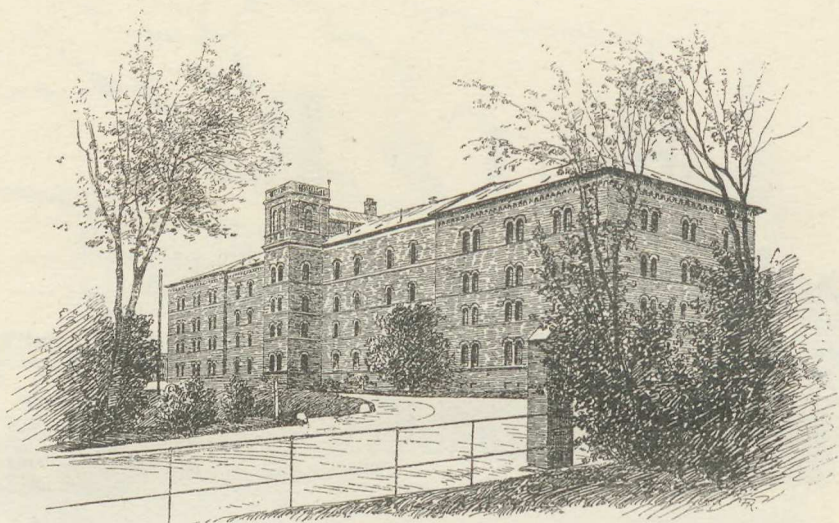
Bygningerne er opførte efter J. C. Jacobsens egne Tegninger og under hans personlige Tilsyn.

Indkørsel til Gl. Carlsberg fra Pasteursvej.

Det statelige Taarn, der flankerer den nuværende Indkørsel til Gl. Carlsberg er bygget som et Fyrtaarn, hvis Lanterne ved Mørkets Frembrud kaster sit Lysskær over det omliggende Terræn.

Under Grundlæggerens Navnetræk bærer Taarnet Ordene: »Arbejde og Nøjsomhed«.

Det første Ny Carlsberg (Mellembryggeriet).

I 1871 blev det første Ny Carlsberg — Mellembryggeriet — bygget af J. C. Jacobsen og Carl Jacobsen i Forening og overtaget i Forpagtning af sidstnævnte.

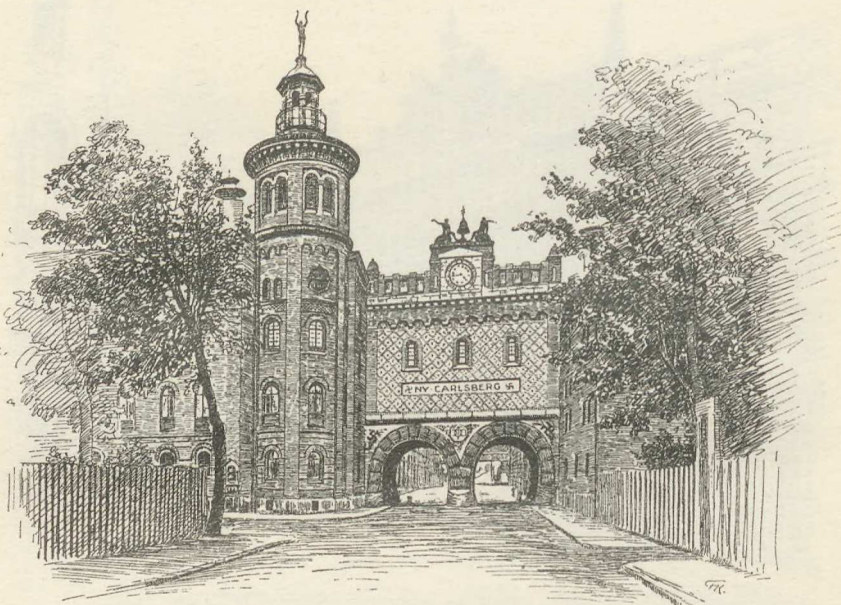
Det første Ny Carlsberg var anlagt paa en normal Produktion af 40.000 Tdr. (53.000 hl), men allerede i 1879 var man oppe paa et Salg af 65.000 Tdr. (86.000 hl), og da den stadig voksende Omsætning krævede, at dette Bryggeri inddroges under Gamle Carlsberg (i Aaret 1880), fuldendte Carl Jacobsen det dengang paabegyndte, selvstændige Ny Carlsberg, hvis Brygværk nu er blandt Europas største og smukkeste.

Ny Carlsberg Hovedport.

Vistnok først af alle her i Landet havde J. C. Jacobsen og Carl Jacobsen for Øje at skabe Bygninger, som ikke alene svarede til deres industrielle Formaal, men ogsaa var arkitektonisk smukke og monumentale.

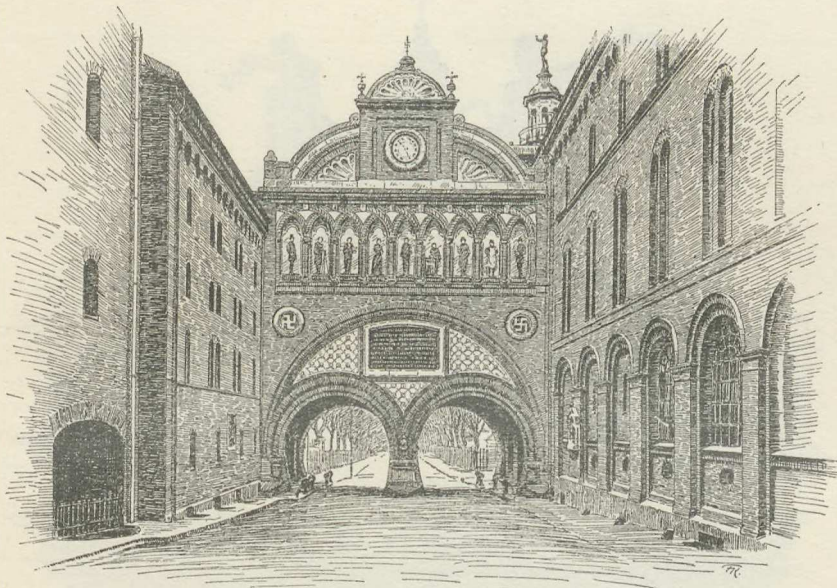
Ny Carlsberg Hovedport, som er bygget i 1882 efter Tegning af Professor V. Dahlerup, giver et godt Udtryk for disse Bestræbelser for at skabe Skønhed i det praktiske Liv.

*Dipylon (Dobbeltporten)
set fra Byens Side.*

Denne Dobbeltport danner en festlig Passage paa Ny Carlsbergvej, idet den paa samme Tid deler Færdselen og forbinder de paa begge Sider af Vejen liggende Bryggeribygninger.

Dipylon er opført 1892 efter Professor Vilh. Dahlerups Tegning.

*Dipylon (Dobbeltporten)
set fra Valby Siden.*

Paa denne Side bærer Dipylon foroven 9 legemsstore Portrætfigurer (bl. a. Carl og Ottilia Jacobsen) og nedenunder en Marmortavle med de foran gengivne »gyldne Ord«, der peger direkte paa Grundlaget for Bryggeriernes Maal og Udvikling.

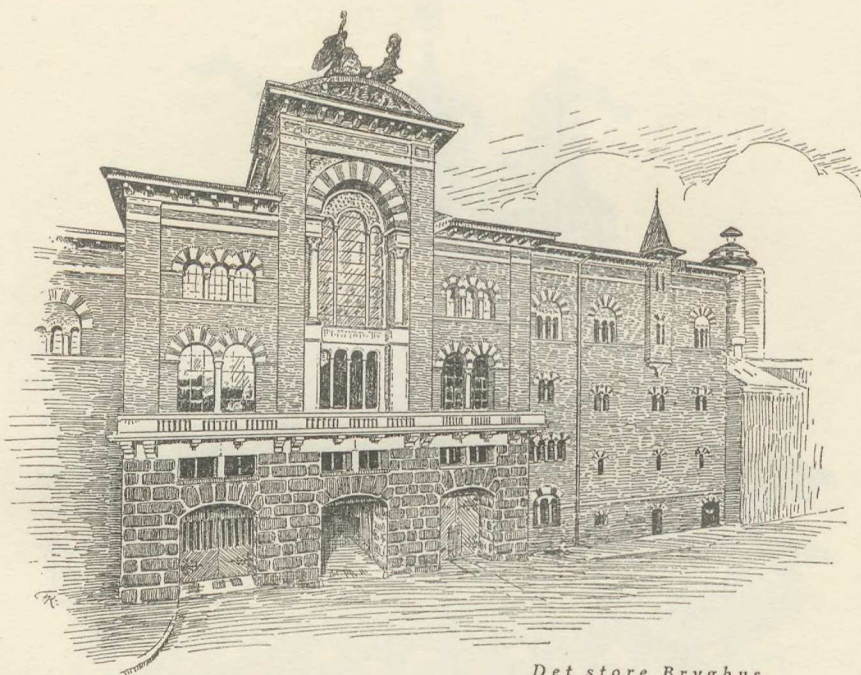
»Klokkeslagerne«.

»*K*lokkeslagerne«, den monumentale Gruppe over det store Ur paa Dipylon, er udført af Billedhugger Stefan Sinding og støbt i Malm.

Thor-Gruppen.

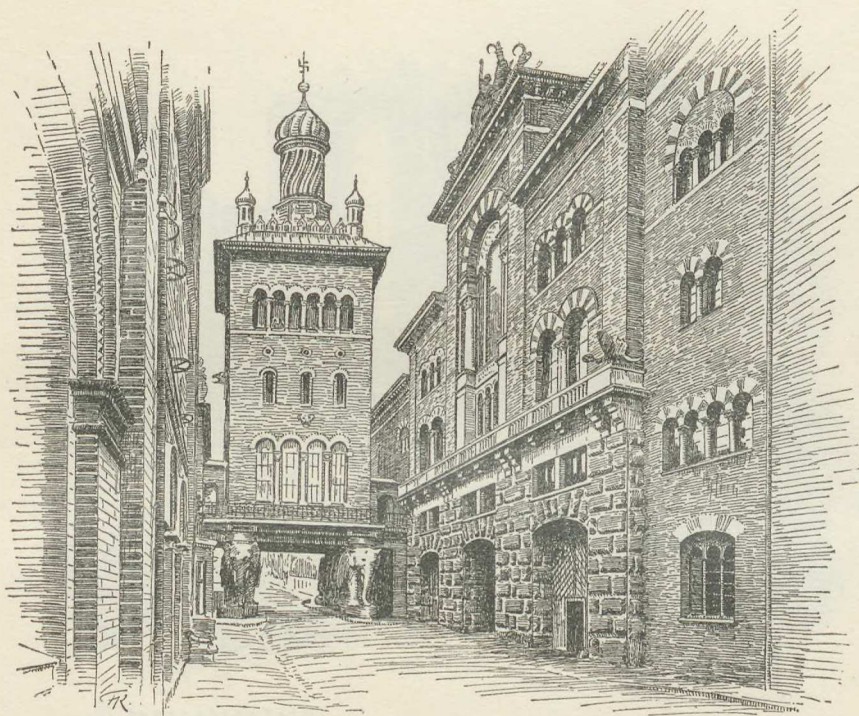
»**T**hor i Kamp med Jætterne«, monumental Bronzegruppe, modelleret af Billedhugger Carl J. Bonnesen og udhamret i Kobber af Kunstsmed Viggo Hansen, pryder Taget af Carlsbergs store Bryghus.

Det store Bryghus.

Det store Bryghus, beliggende mellem Dobbeltporten og Elefantaarnet, er en af Carlsbergs fornemste Bygninger.

Carl Jacobsen gav Plan og Tegning dertil med et Florentinerpalads som Forbillede. Bryghuset blev opført i 1901 med Professor V. Klein som Arkitekt.

Elefanttaarnet I.

Elefanttaarnet er opført 1901 efter Professor Dahlerups Tegning. Ideen er taget fra den obeliskbærende Elefant paa Minervapladsen i Rom, Motivet til den snoede Lanterne fra en Kirke i Rumænien.

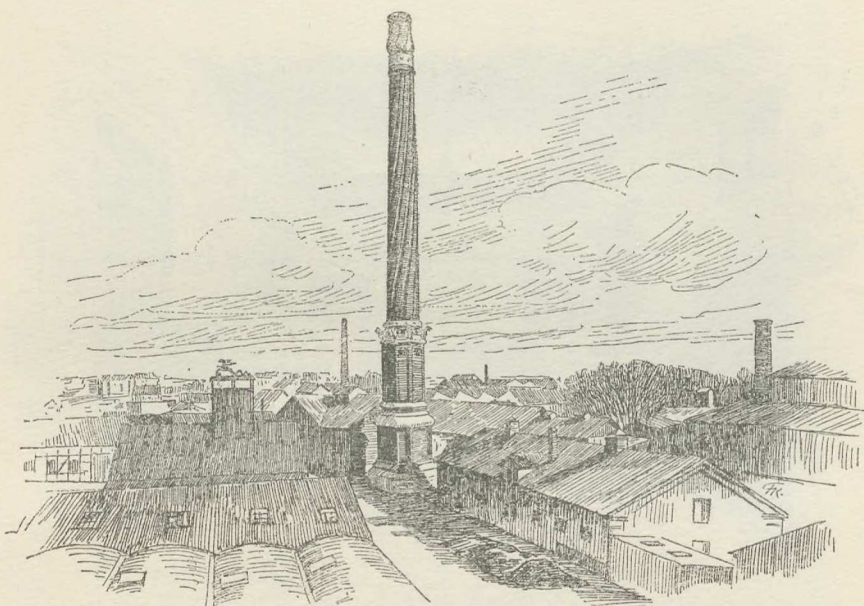
Taarnet indeholder Afsvaeringsrum for Øl-Urten samt Vandbeholder og indgaar saaledes som et Led i Bryggeriernes tekniske Virksomhed.

Elefanttaarnet II.

Baaret af Elefanter, udført i bornholmsk Granit, hæver Taarnet sig med Inscriptionen: »Laboremus pro patria« (»Lad os arbejde for Fædrelandet«) — Carl Jacobsens Valgsprog.

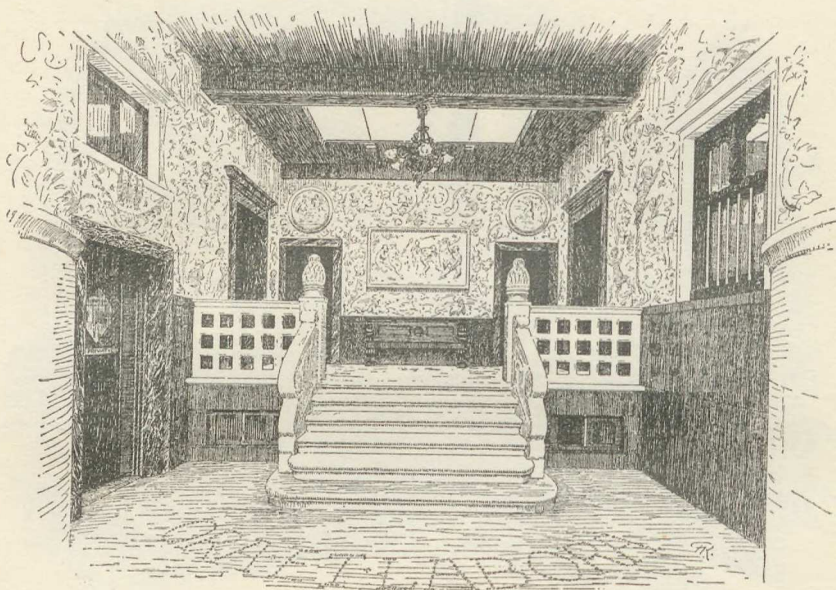
Paa et Midterbaand tvers over Taarnet staar Navnene Carl og Ottilia Jacobsen.

Den snoede Skorsten.

Den 56 Meter høje, snoede Skorsten, opført 1899, er et Bygningsværk, hvis kunstnerisk prægede Udførelse vidner om det høje Standpunkt, dansk Haandværk indtager.

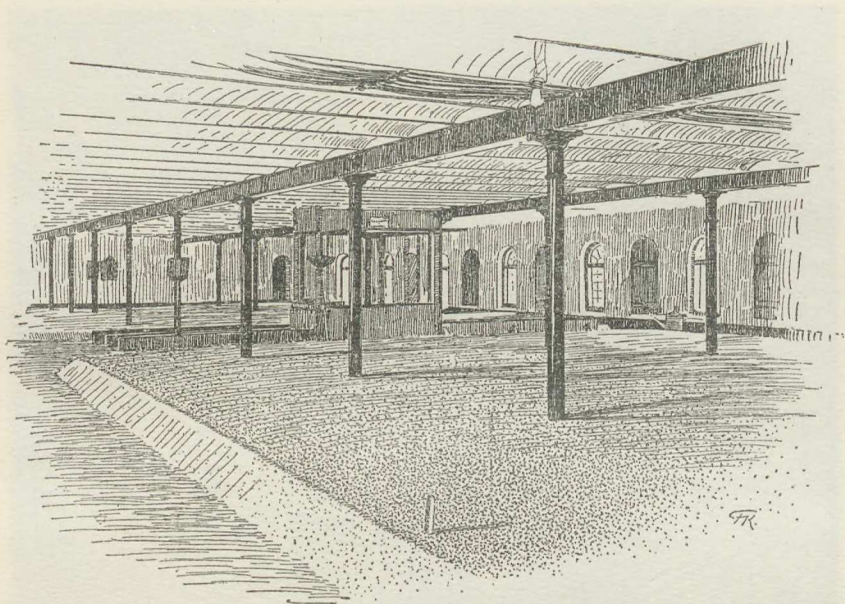
Carl Jacobsen udtalte ogsaa, da han lagde sidste Sten paa Toppen, at den snoede Skorsten var rejst »for Ærens Skyld«.

Vestibule ved Driftskontoret.

Vestibulen ved Driftskontoret hører til Carlsbergs mest kunstprægede og festligt dekorerede Interiører.

Det smukke og egenartede Rum er udført efter Tegning af Professor Hack Kampmann med rige Stukornamenter (Fauner, Kentaurer, Dyr og Planter).

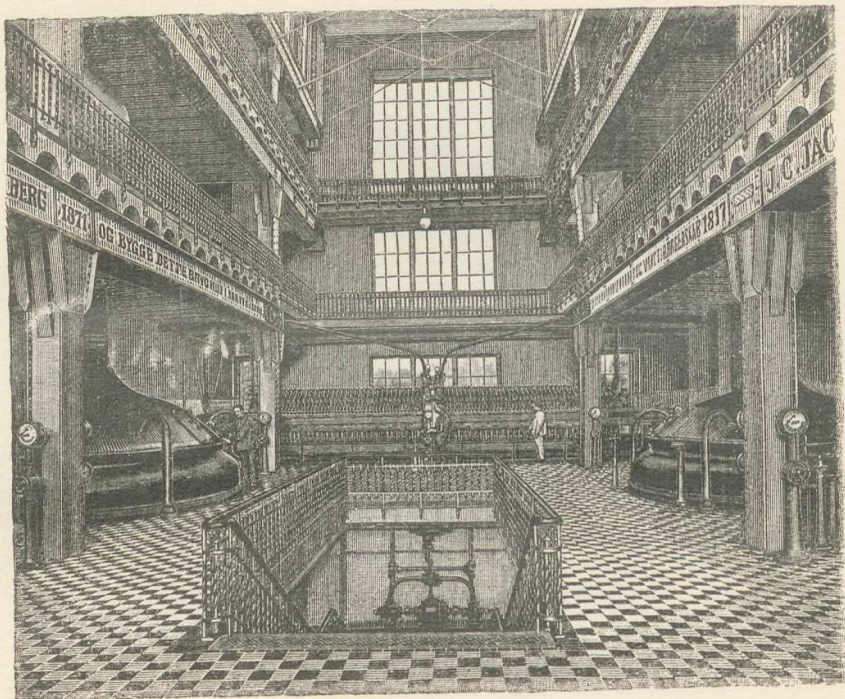

Interiør fra Malterierne.

Fremstillingen af Carlsberg Øl falder i 5 Afsnit, nemlig:
Maltning — Brygning — Gæring — Lagring og Aftapning.

Maltningen begynder med, at den rensede Byg støbes, d. v. s. udblødes i Vand i 3 Dage, hvorefter den spredes paa Maltgulvet eller i Maltkasser for at spire. Efter ca. 8 Dages Spiring er Maltningen tilende.

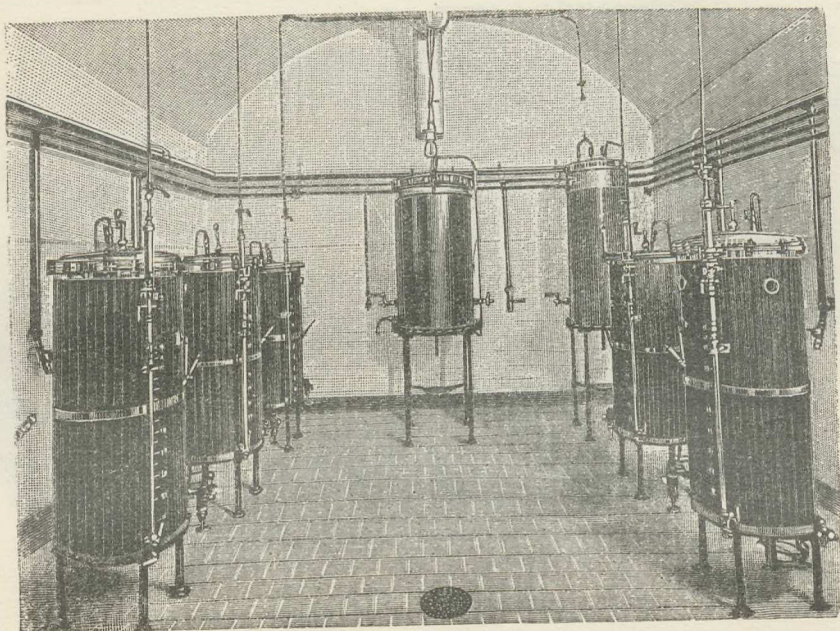
Carlsbergs Forbrug af dansk Byg har i det sidste Femaar beløbet sig til 19 Millioner Kroner.

Interiør fra det store Bryghus.

Brygningen er det andet Afsnit ved Fremstillingen af Carlsberg Øl. Den største Kedel i Carlsbergs nyeste Bryghus rummer ca. 550 hl, og alene i dette Bryghus kan daglig fremstilles 3500 hl, medens der i Bryghuset paa Gamle Carlsberg kan fremstilles ca. 1900 hl.

I teknisk Henseende er Bryghuset indrettet efter de mest moderne Principper.

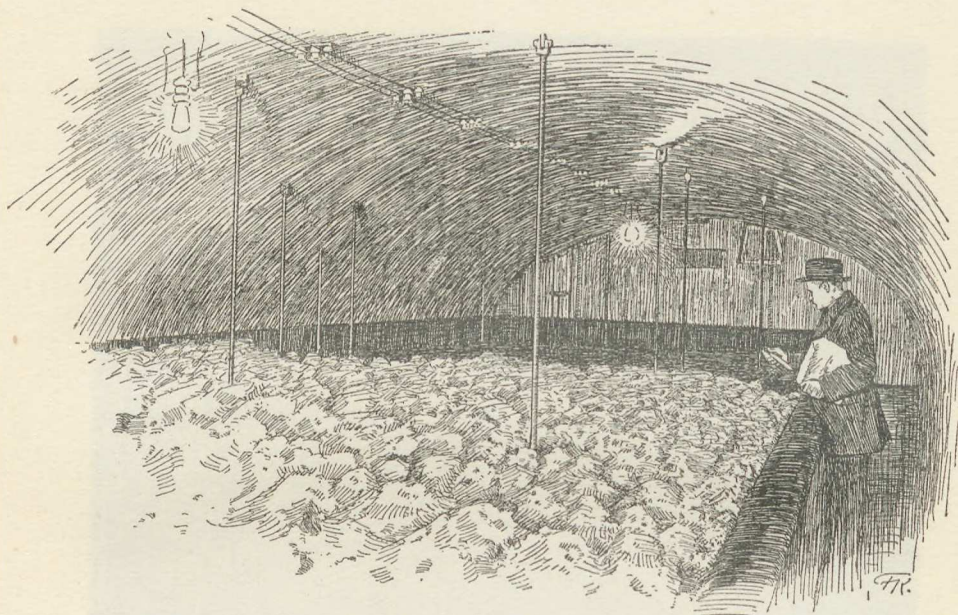

Rengærapparater.

*F*redie Afsnit ved Fremstillingen af Carlsberg Øl er Gæringen, som tager 10 à 12 Dage.

De store Vanskeligheder ved Gæringsprocessen blev først løst, da det i 1883 lykkedes daværende Forstander for Carlsberg Laboratorium, Professor Emil Chr. Hansen, at fremstille den rensdyrkede Gær, der skabte Verdensry om Carlsbergs Navn.

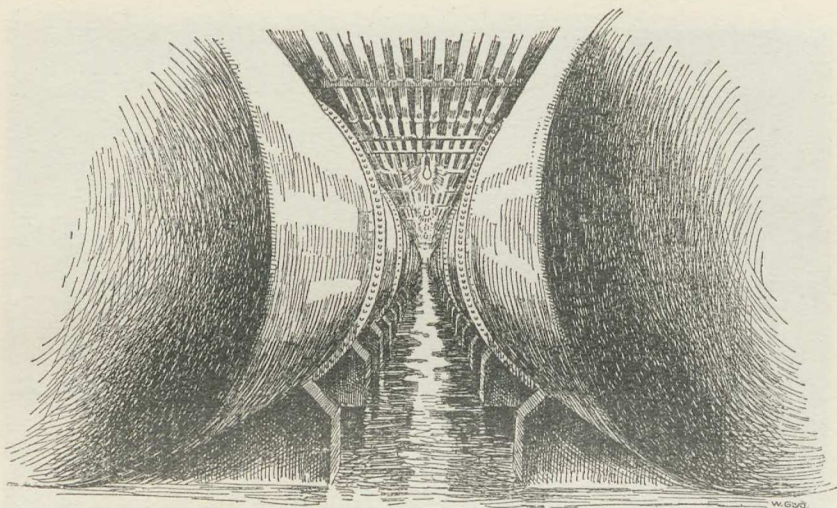
Bryggeri-Industrien Verden over anvender nu Emil Chr. Hansens Rensdyrkningsmetode.

Gærkar rummende 1000 hl.

Bayersk-Øl Gæren kom til Danmark, da J. C. Jacobsen i 1845 personlig hentede den fra Sedlmayrs Bryggeri »Zum Spaten« i München og under store Vanskeligheder bragte den uskadt hjem.

Ovenstaaende Billede viser de nyeste af de paa Carlsberg anvendte Gærkar, som er udført i Aluminium støttet af armeret Beton og rummer 1000 hl.

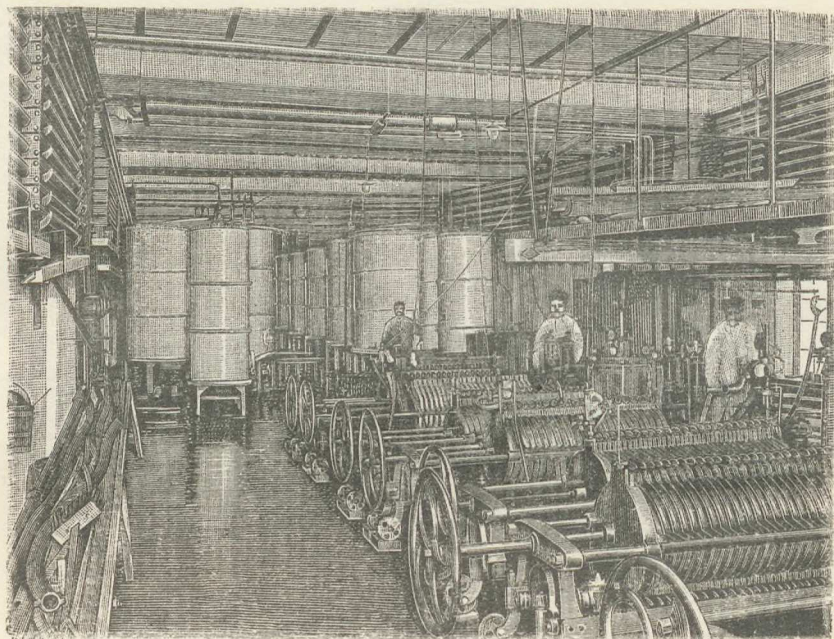
Lagerkælder.

Fjerde Afsnit ved Fremstillingen af Carlsberg Øl er Lagringen.

Naar Gæringen er til Ende, pumpes Øllet til Lagerkældrene, hvor Temperaturen ved Kølemaskiner holdes nede omkring Frysepunktet.

Lagringen, som varer fra 3—6 Maaneder, foregik tidligere i Trælagerfade, indvendig beklædte med Beg og rummende fra 25—35 hl. Nutildags anvender Carlsberg i stedse stigende Udstrækning Lagerbeholdere af Aluminium eller emaillet Staal med et Rumfang af op til 1130 hl.

Ovenstaaende Billede viser en Kælder med Staalbeholdere.

»Ølkammen«.

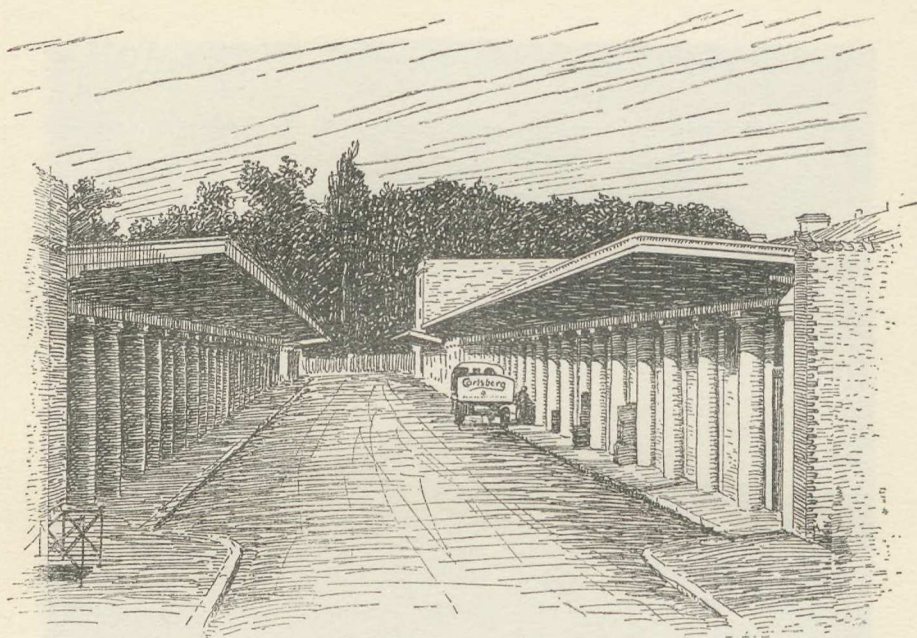
Fra Lagerkældrene føres Øllet gennem en 550 m lang Ledning til »Ølkammen«, hvor det filtreres og opbevares paa emaillerede Staalbeholdere, indtil Aftapningen finder Sted.

Øl=Aftapningshallen.

Femte og sidste Afsnit ved Fremstillingen af Carlsberg Øl er Aftapning og Pasteurisering, som foregaar i den mægtige Aftapningshal — $4\frac{1}{2}$ Gang saa stor som Raadhushallen — hvortil Øllet ledes direkte fra Lagerkældrene gennem »Ølkammen« uden at komme i Berøring med Luften.

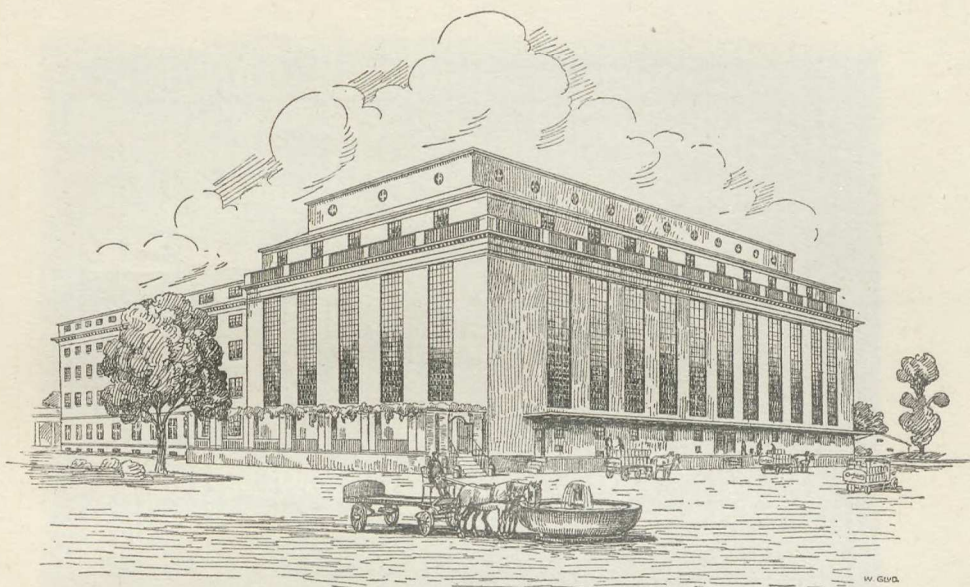
I Aftapningshallen beskæftiges i den varme Aarstid ca. 2000 Mennesker, og der kan da aftappes ca. 1.250.000 Flasker Øl daglig.

»Søjlegaden« ved Aftapningsanstalten.

I »Søjlegaden« ved Aftapningsanstalten afleverer Vognene de tomme Kasser og Flasker, hvorefter disse sorteres, inden de gaar ind til Rensning og Skylning.

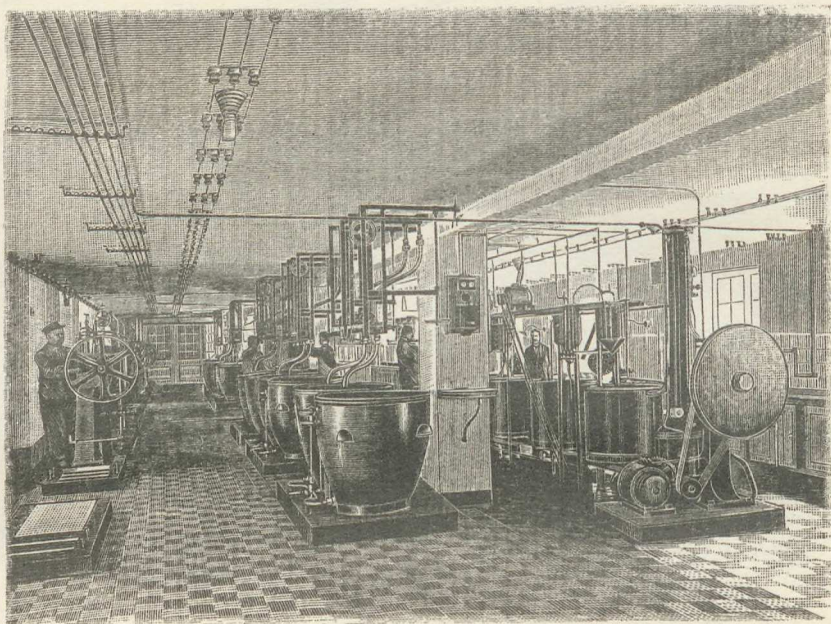
I det sidste Femaar har Carlsberg købt danske Flasker, Propper, Kapsler, Etiketter og Ølkasser for over 20 Millioner Kroner.

Den nye Mineralvandsfabrik.

Fra $\frac{1}{2}$ Million Flasker i Aaret 1905 steg Salget af Carlsberg Mineralvande i Løbet af 16 Aar til det 40-dobbelte. Der laa heri et tydeligt Fingerpeg i Retning af, at Salgsmulighederne snart vilde overstige Produktionsevnen, og Bryggerierne besluttede derfor at skride til Opførelsen af en ny Mineralvandsfabrik, der, saavel hvad Dimensionerne som hele det tekniske Anlæg angik, i enhver Henseende kunde tilfredsstille Fremtidens Krav.

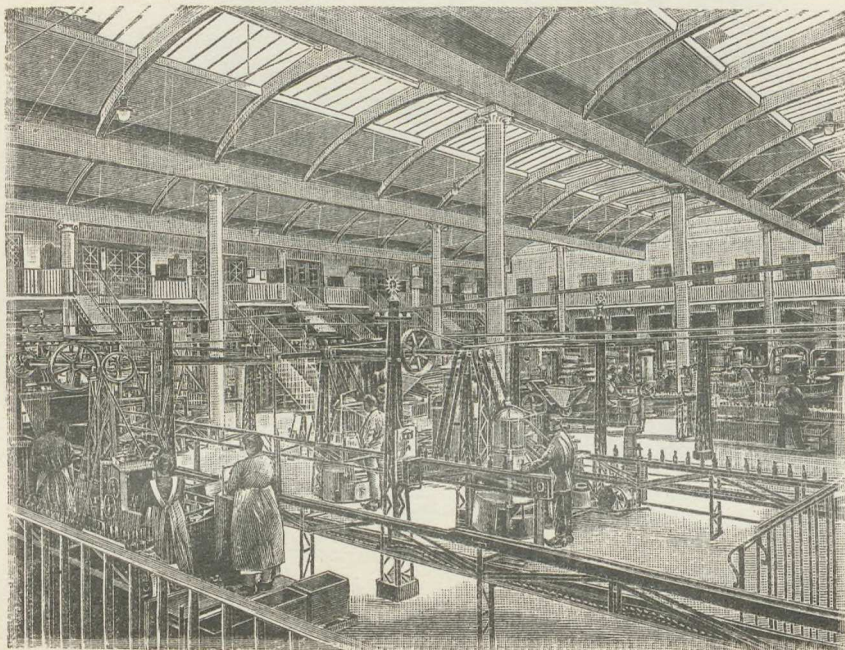
Carlsbergs nye Mineralvandsfabrik, der er tegnet af Arkitekt C. Harild, er den mest moderne og, efter Fuldførelse, den største Mineralvandsfabrik i Verden.

Mineralvandsfabrikkens Saftkoger.

*J*denne Fløj af Mineralvandsfabrikken fremstilles af naturlige Frugter de til Carlsbergs Saftvande nødvendige Saftsorter.

Her findes endvidere Apparater til Sterilisation og Afhærdning af Vandet, ved hvilken Proces dettes Kalkindhold nedsættes til et Minimum.

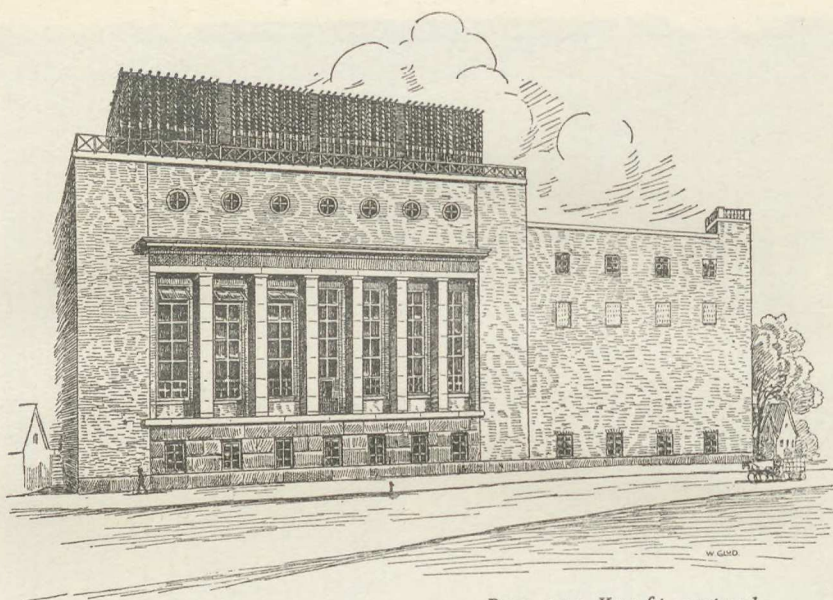
Mineralvands=Aftapningshallen.

Aftapningshallen er den nye Mineralvandsfabriks største Rum (Gulvflade 32×42 Meter, Buernes Højde over Gulvet 9 Meter). Her kan paa en Arbejdsdag med 2 Holds Drift præsteres ca. 400.000 Flasker Mineralvand.

Karakteristisk for Anlægget er det automatiske Kolonnearbejde, hvorved Flaskerne praktisk talt ikke kommer i Berøring med Menneskehænder.

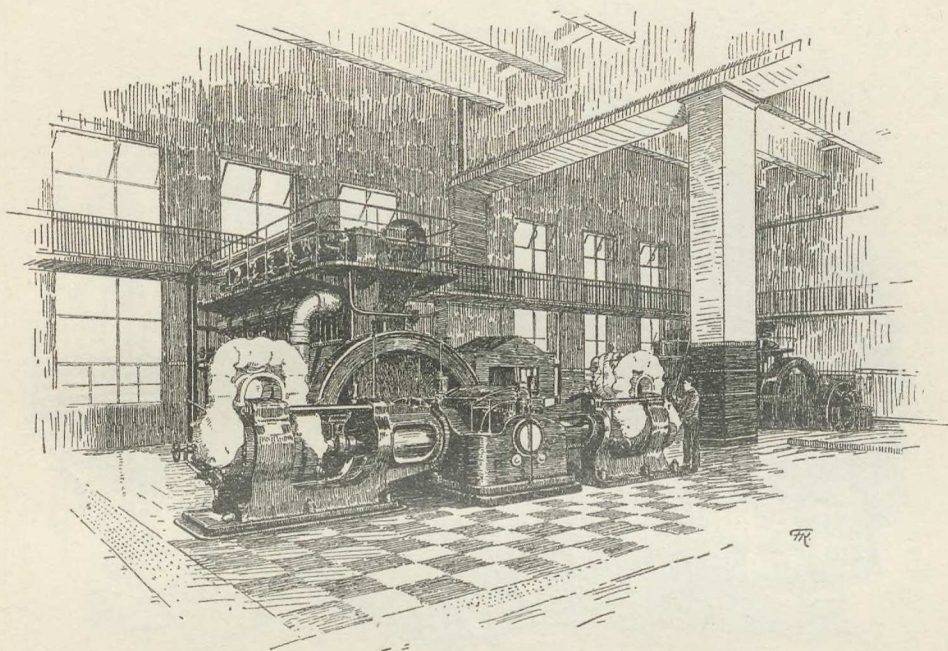
Hver Kolonne arbejder uafhængig af det øvrige Anlæg og behandler ca. 100 Flasker i Minuttet.

Alle Maskiner er af ny dansk Opfindelse, konstruerede og fabrikerede i Danmark.

Den nye Kraftcentral.

Den nye Kraftcentral, hvis Opførelse paabegyndtes i Efteraaret 1922 efter Tegning af Arkitekt C. Harild, vil efter Fuldførelsen indeholde samtlige Maskiner, som forsyner Carlsberg Bryggerierne med Kulde, elektrisk Lys til ca. 4000 Lamper og Kraft til ca. 500 Motorer. Anlægget bestaar af 1 Damp turbine, 4 Dampmaskiner og 2 Dieselmotorer med tilsammen 5.350 Hestekræfter. Den udviklede Kraft overføres dels til 4 elektriske Dynamoer med en Kapacitet af 2.280 Kilowatt, dels til Kølemaskiner, der kan udvikle en Kulde svarende til 43.750 kg Is pr. Time.

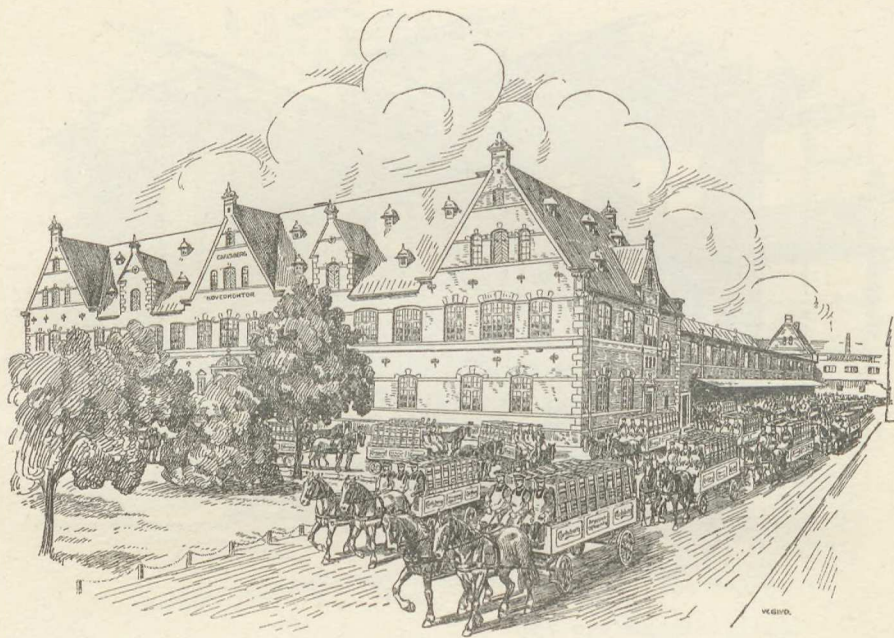

Interiør fra den nye Kraftcentral.

Dette Billede viser et Hjørne af den nye Maskinhal med Kølemaskiner, der drives af en Burmeister & Wain Dieselmotor.

Carlsbergs Udvikling, fra en forholdsvis beskedne Begyndelse til nu at være Verdens største Bayerskøl-Bryggerier, maales maaske bedst ved Afstanden mellem den første lille Dampmaskine paa 3 HK og de Tusinder af Hestekræfter, der nu staar til Bryggeriernes Raadighed.

Til Nybygninger, Nyanskaffelser og Vedligeholdelse af Bygninger og fast Inventar har Carlsberg i det sidste Femaar anvendt over 21 Millioner Kroner.

*Hovedkontor og Aftapningsanstalt.
(Morgenudkørsel).*

Ovenstaaende Bygning i Renaissance-Stil, der er opført 1902—1903 af Professor V. Klein, rummer Carlsbergs Hovedkontor og den store Øl-Aftapningsanstalt.

Her udenfor samles i den tidlige Morgen de mange Hestekøretøjer og Automobiler, der skal distribuere Øllet i København og transportere det til Bane og Havn.

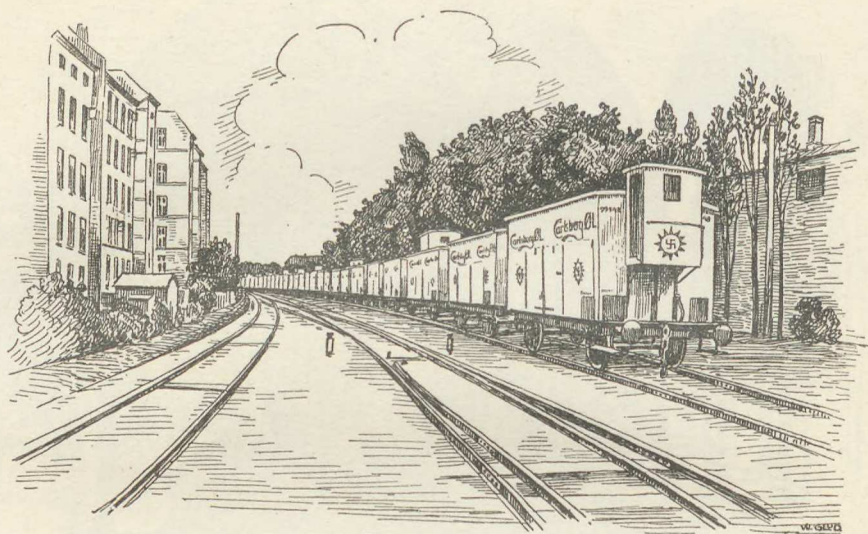
Carlsbergs Udgifter til Hestefoder og Strøelse har i det sidste Femaar beløbet sig til ca. $1\frac{1}{4}$ Million Kroner.

Buegang ved Hovedkontoret.

I Carlsberg Bryggeriernes Hovedkontor løber alle de administrative Traade fra hele den store Virksomhed sammen. Administrationen beskæftiger 150 Funktionærer.

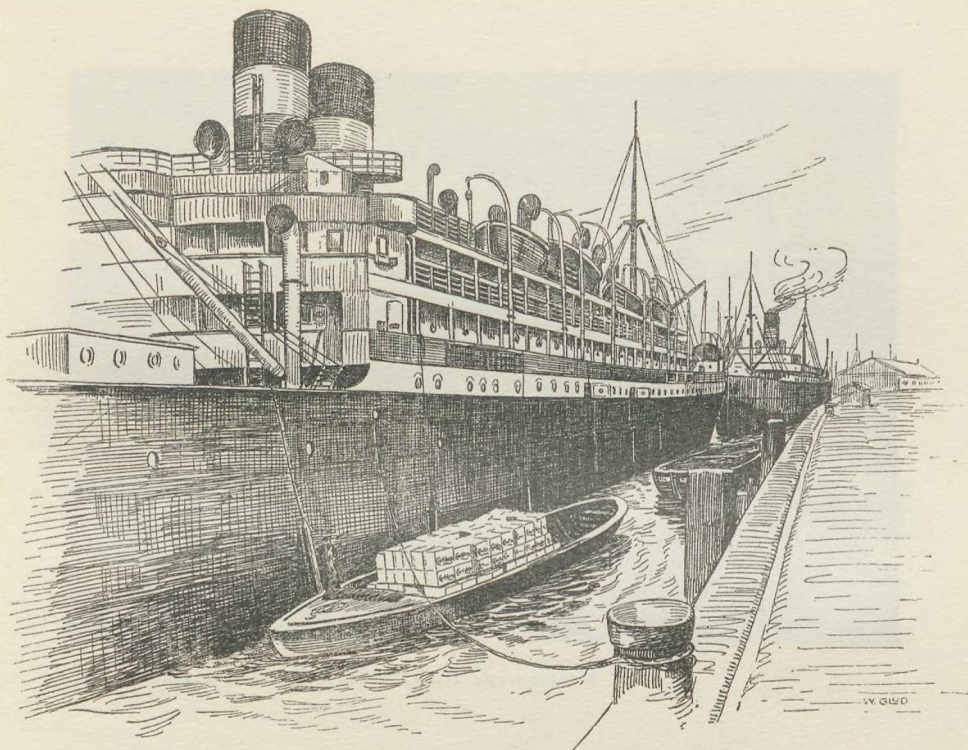
Fra den ovenfor afbildede Buegang har man Udsigt over den mægtige Aftapningshal. Ved Væggen ind mod Kontorerne er anbragt Buster af Carlsbergs Grundlæggere, J. C. Jacobsen og Carl Jacobsen, og af Louis Pasteur, Emil Chr. Hansen og Gabriel Sedlmayr.

Carlsbergs Jernbanevogne.

Forsendelsen til Provinsen af Carlsberg Bryggeriernes Produkter finder Sted dels pr. Skib, dels pr. Automobil og Bane. Til Baneforsendelser ejer Carlsberg 52 Jernbanevogne, som er særligt indrettede til Øltransport (bl. a. med Henblik paa Isafkøling). Dette Antal er dog langt fra tilstrækkeligt, og Carlsberg benytter da tillige i stor Udstrækning Statsbanevogne.

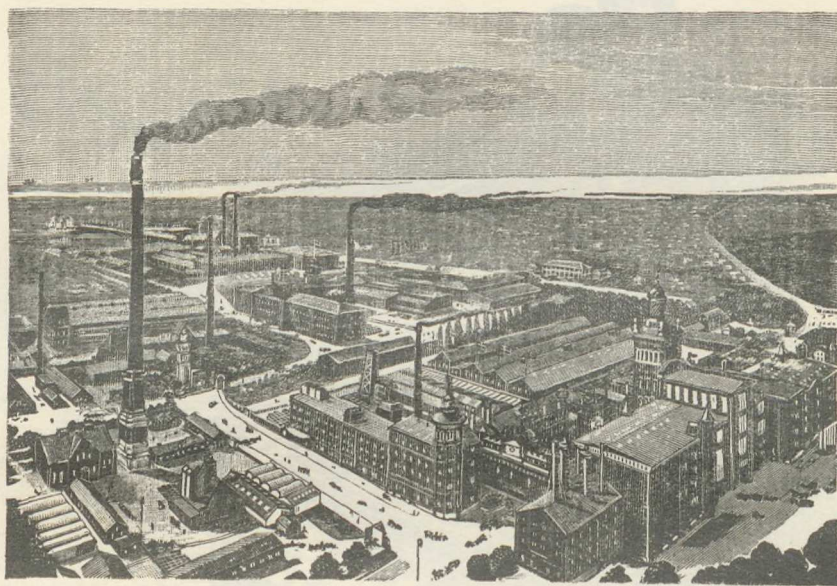
I det sidste Femaar har Carlsberg betalt over 10 Millioner Kroner i Jernbane- og Dampskibsfragt. — Den af Carlsberg erlagte Ølskat beløber sig i samme Tidsrum til 58 Millioner Kroner.

Carlsberg Øllet exporteres.

Paa Grund af deres naturlige Holdbarhed egner Carlsbergs Ølsorter sig særlig godt til Export og er lige siden 1869 blevet forsendt til alle Verdens Lande.

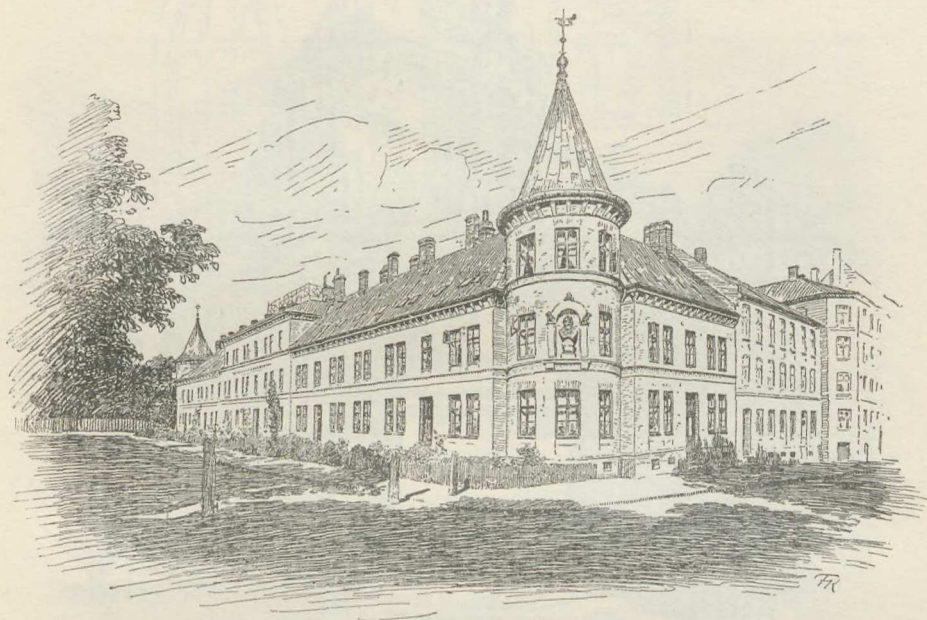
Overalt, hvor Carlsberg Øllet har været udstillet, er det blevet hædret med de højeste Udmærkelser, deriblandt *Grand Prix Paris* 1878 og 1889.

Fugleperspektiv af Carlsberg Bryggerierne.

GAaret 1906 forenedes Gamle Carlsberg og Ny Carlsberg under Navnet Carlsberg Bryggerierne med Carl Jacobsen som administrerende Direktør.

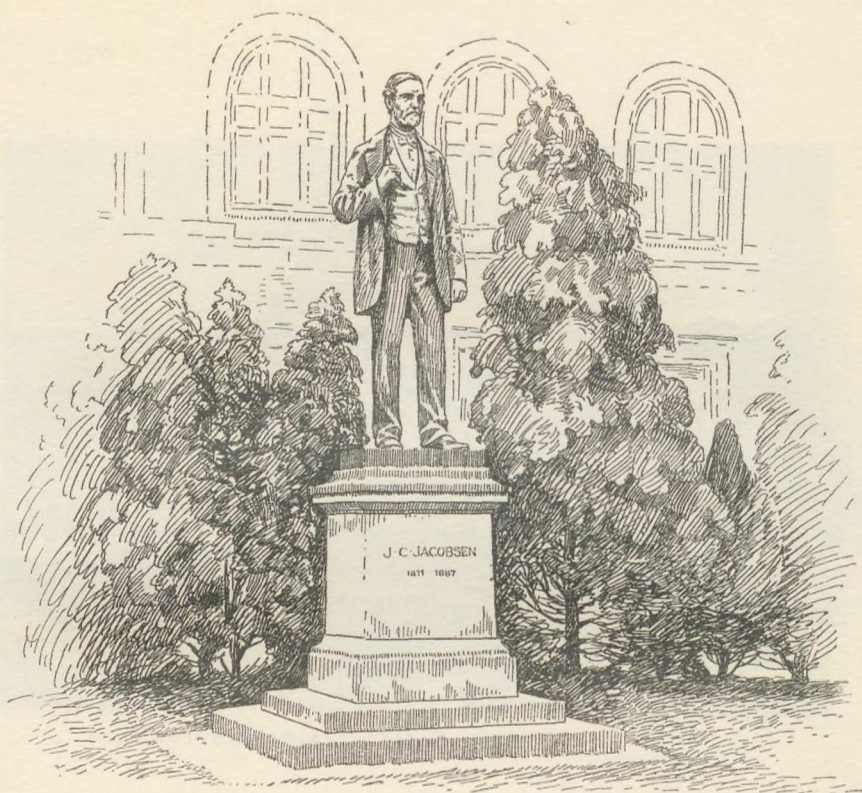
Carlsberg Bryggerierne er Verdens største Bayerskøl-Bryggerier og spænder over et Areal af 256.000 m² eller ca. 50 Tdr. Land med et saadant Kompleks af Bygninger, at det er umuligt at faa et samlet Overblik derover uden gennem et Fugleperspektiv. Til Gengæld taler dette et Sprog, som enhver kan forstaa.

Carlsbergs Arbejderboliger.

Tidligere end de fleste andre industrielle Virksomheder byggede Carlsberg disse gode, hygiejniske og velindrettede Boliger til sine Arbejdere, som det altid har sat en Ære i at byde gode Vilkaar.

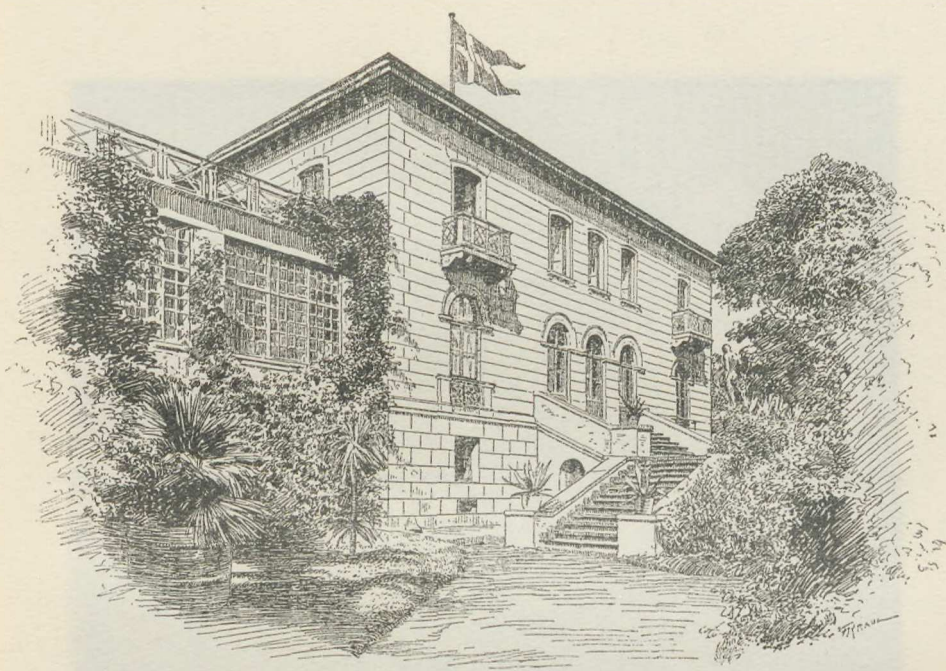
I Løbet af det sidste Femaar er udbetalt i Lønninger ca. 51 Millioner Kroner, i Pensioner, Sygehjælp og Understøttelser ca. $2\frac{1}{2}$ Mill. Kroner.

Mindestatue for J. C. Jacobsen.

J. C. Jacobsen, Carlsbergs Grundlægger, fødtes 2. September 1811. — 1835 overtog han Driften af Faderens Bryggeri (Brolæggerstræde 5). — 1845 lykkedes det ham at fremstille et fuldstændig undergæret Bayerskøl. — 1847 grundlagde han Carlsberg. — Var Borgerrepræsentant i 14 Aar (1843—57), Folketingsmand (1854—58), kongevalgt Landstingsmand (1861—1871). Udnævntes til Æresdoktor 1879. — Døde i Rom 30. April 1887.

Ovenstaaende Statue af J. C. Jacobsen er modelleret af V. Bissen, afsløret den 10. November 1897, rejst af Funktionærer og Arbejdere.

J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen).

Da J. C. Jacobsen i 1852 opførte sin skønne Privatbolig paa Gl. Carlsberg benyttede han N. S. Nebelong som Arkitekt, men Jacobsens egne Tegninger laa til Grund for det hele Bygningsværk, der er holdt i ren klassisk Stil.

Efter J. C. Jacobsens testamentariske Bestemmelse skal Villaen overlades som Fribolig paa Livstid til en ved sin Virksomhed i Videnskab, Litteratur, Kunst eller paa anden Maade af Samfundet fortjent Mand eller Kvinde.

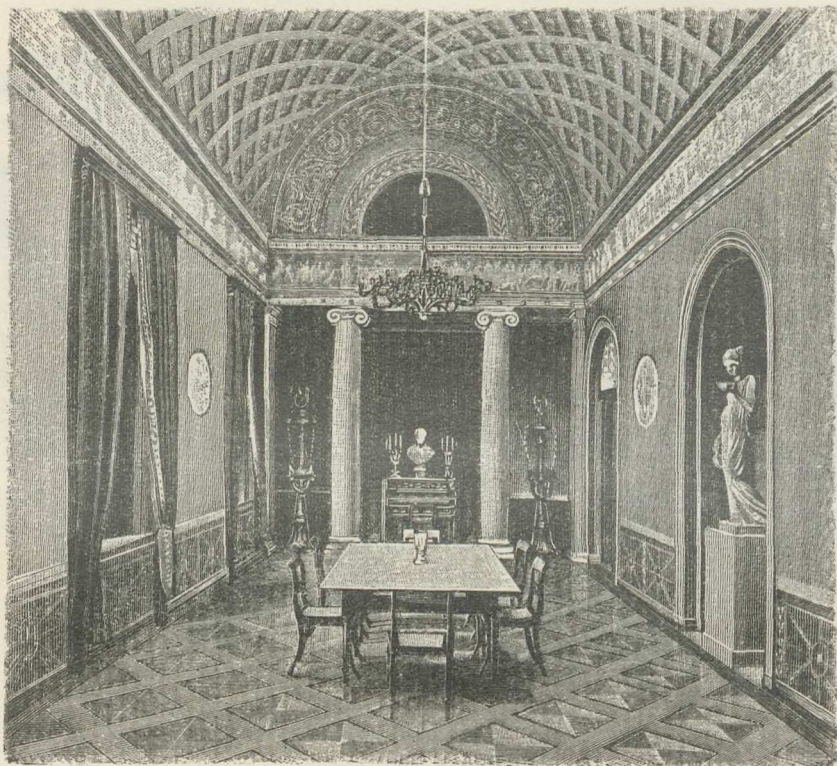
Valget træffes af Videnskabernes Selskab paa Indstilling af Carlsbergfondets Direktion, som første Gang, den 1. Maj 1914, overdrog Æresboligen til Professor ved Københavns Universitet, Filosofen Harald Høffding.

J. C. Jacobsens Arbejdsværelse.

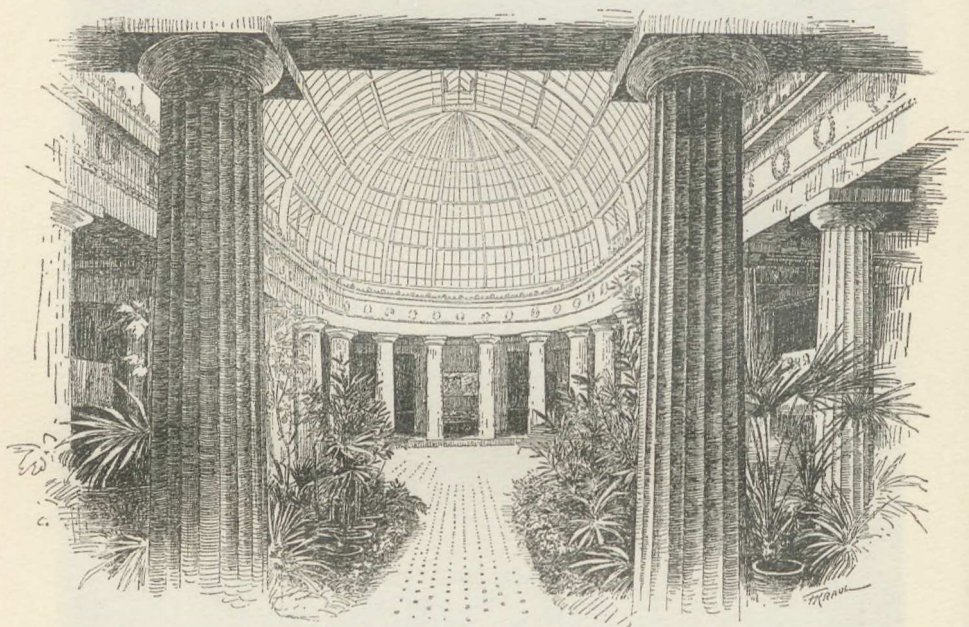
J. C. Jacobsens Arbejdsværelse drager i sin Enkelhed Tanken hen paa det strengt arbejdsomme Liv, han førte. I dette Værelse har han udkastet Planerne til de mange Foretagender, han satte i Værk.

Værelset findes rekonstrueret i Carlsberg Museum.

Spisesal i J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen).

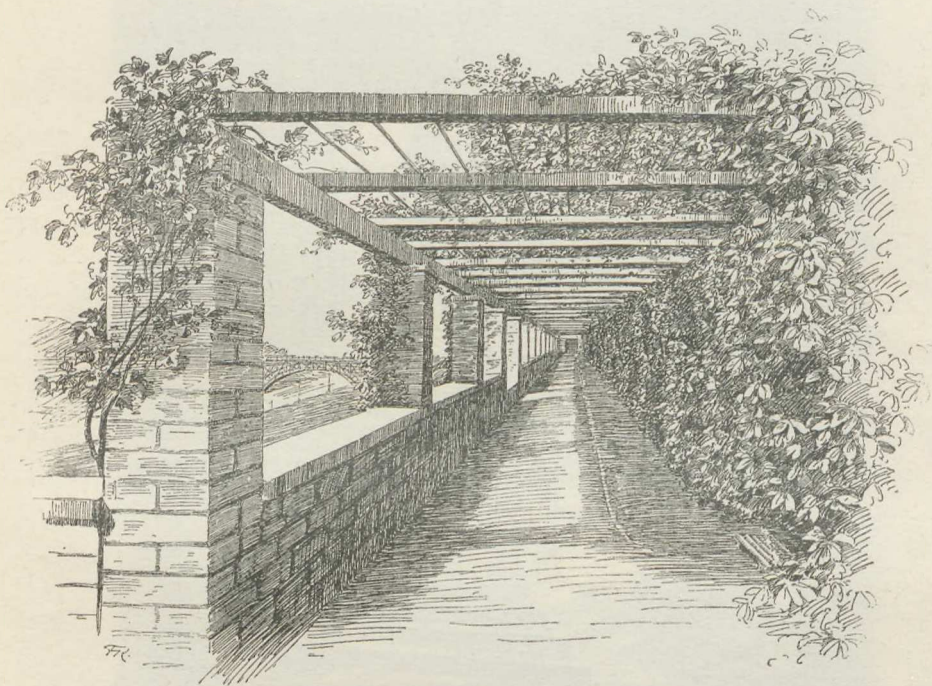
Den smukke, hvælvede Spisesal i J. C. Jacobsens Bolig (Æresboligen) findes foroven Thorvaldsens Alexanderfrise og nedenfor, indføjet i Væggen, »Dagen«, »Natten« og fire andre af Thorvaldsens Basrelieffer. I en Niche paa Langvæggen staar Thorvaldsens Hebe, udført i Marmor af Bissen.

Søjlehallen i J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen).

Blandt de forskellige, festlige Interiører i J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen) er især den doriske Søjlehal en Særværdighed.

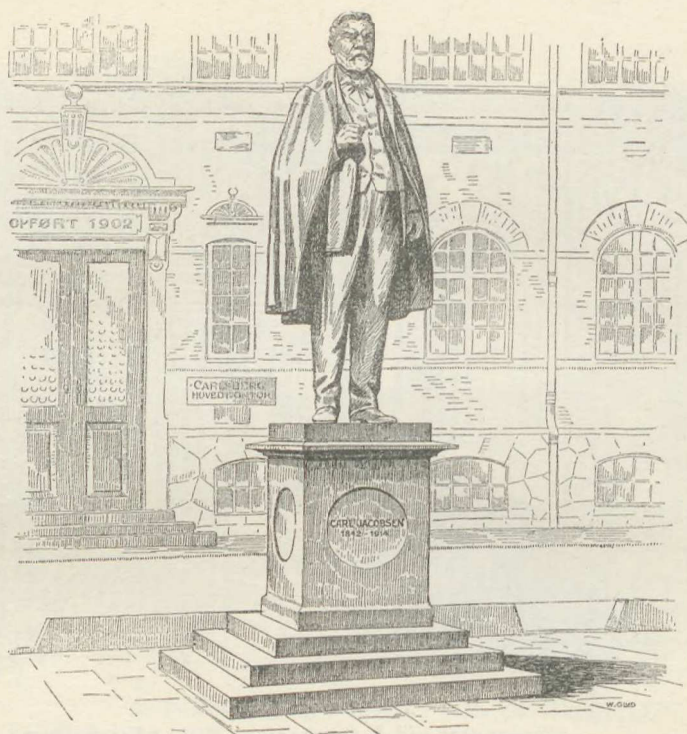
Ved Opførelsen af denne Hal i 1876 benyttede J. C. Jacobsen ikke nogen Arkitekt, men komponerede selv Bygningen i alle Enkeltheder.

»Løvgangen« ved J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen).

Den til J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen) hørende Have, der blev anlagt et Par Aar, før Hovedbygningen opførtes, rummer en udsøgt Samling sjældne og smukke Vækster — bl. a. en ret enestaaende Samling koglebærende Trær og Buske.

»Løvgangen«, der afslutter Haven mod Syd, er et af dens allersmukkeste Partier.

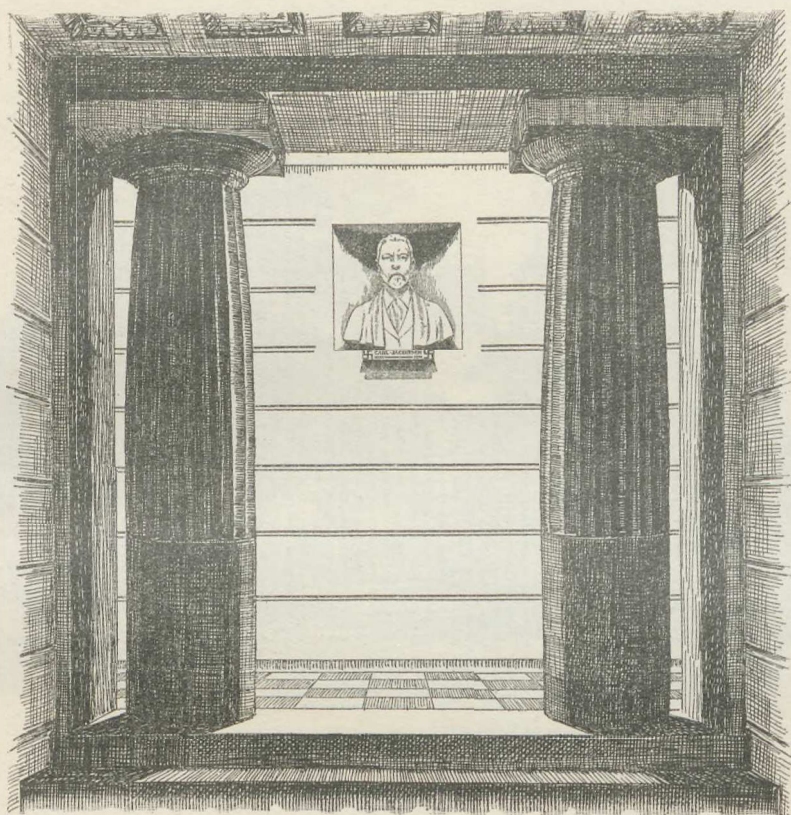
Mindestatue for Carl Jacobsen.

Carl Jacobsen, Ny Carlsbergs Grundlægger, fødtes den 2. Marts 1842, Søn af Kaptajn, Brygger J. C. Jacobsen.

Direktør for Den kgl. Afstøbningssamling, Medlem af Kunstakademiet, Æresdoktor ved Universitetet, Medlem af det franske Akademi (Académie des beaux-arts).

Døde i København den 11. Januar 1914.

Ovenstaaende Monument, modelleret af Billedhugger L. Brandstrup, er rejst af Bryggeriernes Funktionærer og Arbejdere i Forening med Carlsbergfondene.

Semper ardens.

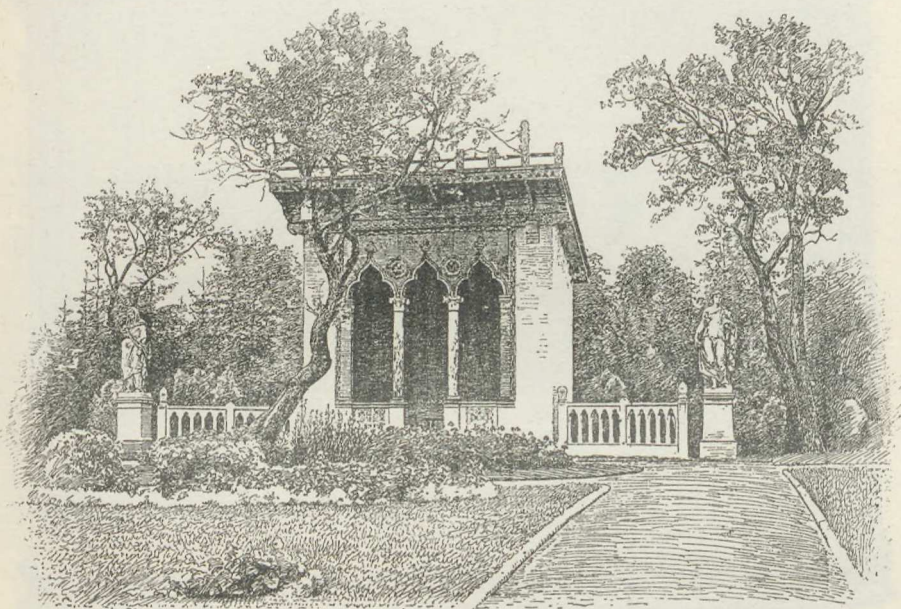
Et af de Fyndord, Carl Jacobsen yndede at bruge, var »Semper ardens« (altid brændende).

Ved Opgangen til det store Bryghus har Bryggeriernes nuværende Ledelse anbragt den afdøde Grundlæggers Billede (en af Billedhugger Brandstrup modelleret, i Marmor udført Buste) som et Slags Epitaphium, der er oplyst Dag og Nat ved en altid brændende Lampe, og hvorigennem der saaledes sindbilledligt gives Udtryk for Tanken i det nævnte Ord.

Carl Jacobsens Villa.

»Gamle Bakkegaard«, som fra 1880 var Carl Jacobsens Bolig, blev ombygget 1890–1892 af Professor Hack Kampmann. Til den stilfulde Villa blev i de følgende Aar føjet nogle Udenværker, saaledes ved Indgangsporten et rundt, lavt Taarn med Udkigspost over Vejen.

*Carl Jacobsens Villa.
(Det venetianske Hus).*

Fra Verandaen i Carl Jacobsens Bolig er der Udsigt over den opad skraanende Have med et Lysthus, »Det venetianske Hus«, opført efter italienske Forbilleder.

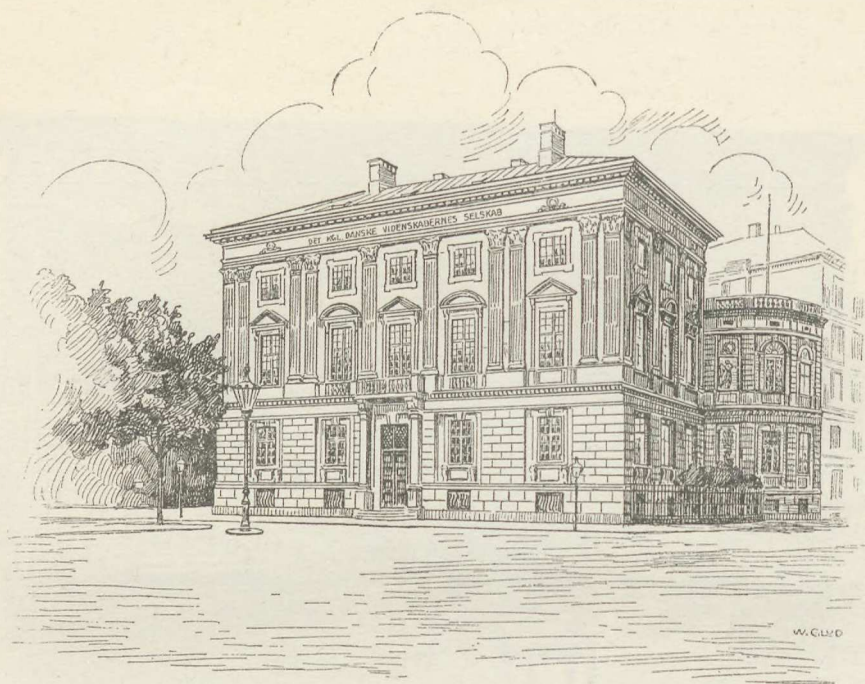
Kongeligt Besøg paa Carlsberg.

Ovenfor gengives Professor L. Tuxens bekendte Maleri: »De Kongeliges Besøg i Kejserindesalen i det gamle Glyptotek«. Besøget fandt Sted den 1. Juni 1892 og omfattede saa godt som hele den kongelige Familie, deriblandt Kong Christian IX, Kejser Alexander III af Rusland og Prinsen af Wales, den senere Kong Edward VII af England.

Interiør fra Carlsberg Museum.

I 1916 indrettedes i det gamle Glyptotek Carlsberg Museum med det Formaal at samle saa meget som muligt af Interesse med Hensyn til Slægten Jacobsen og Carlsberg Bryggeriernes Historie og tillige her at skabe en bryggeritek-
nisk Samling.

*Videnskabernes Selskabs Bygning.
(Carlsbergfondet).*

Videnskabernes Selskabs Bygning paa Dantes Plads, opført i Aaret 1899 af Arkitekt Vilh. Petersen, er Sæde for Carlsbergfondet.

Dette stiftedes 1876 af Kaptajn, Brygger J. C. Jacobsen, ifølge hvis testamenteriske Bestemmelser Bryggeriet Gamle Carlsberg i 1888 overdroges til Fondet, og i 1902 skænkede hans Søn, Carl Jacobsen, Bryggeriet Ny Carlsberg til Fondet som en særlig Afdeling: Ny Carlsbergfondet.

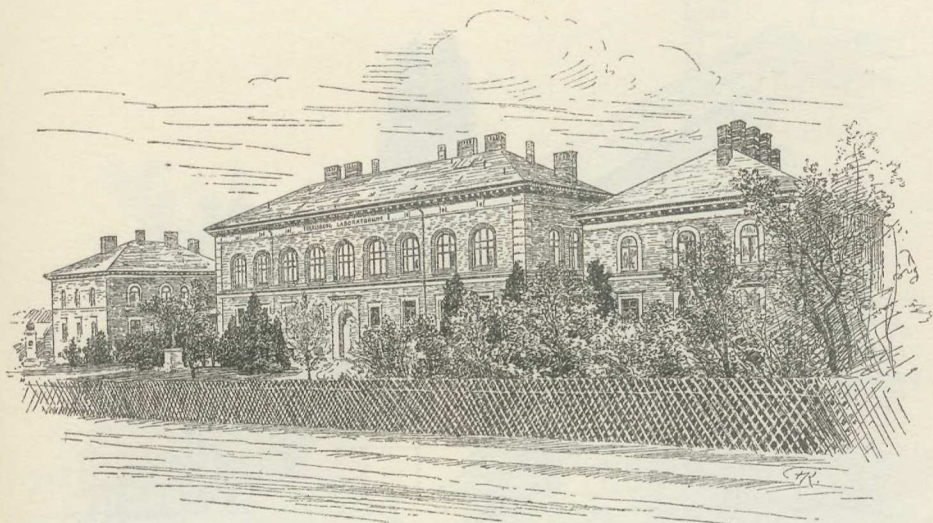
Carlsbergfondets omfattende Arbejde til Fremme og Støtte af nationale Formaal giver sig allerede Udtryk i Statutterne, ifølge hvilke Fondet omfatter følgende Afdelinger:

A. Carlsberg Laboratorium.

B. Videnskaben i Almindelighed.

C. Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg, — og endelig

Ny Carlsbergfondet, hvis Midler er helligede Kunsten, derunder baade Kunstindustri og Havekunst, og som især virker til Bedste for det af Carl Jacobsen grundlagte Glyptotek.

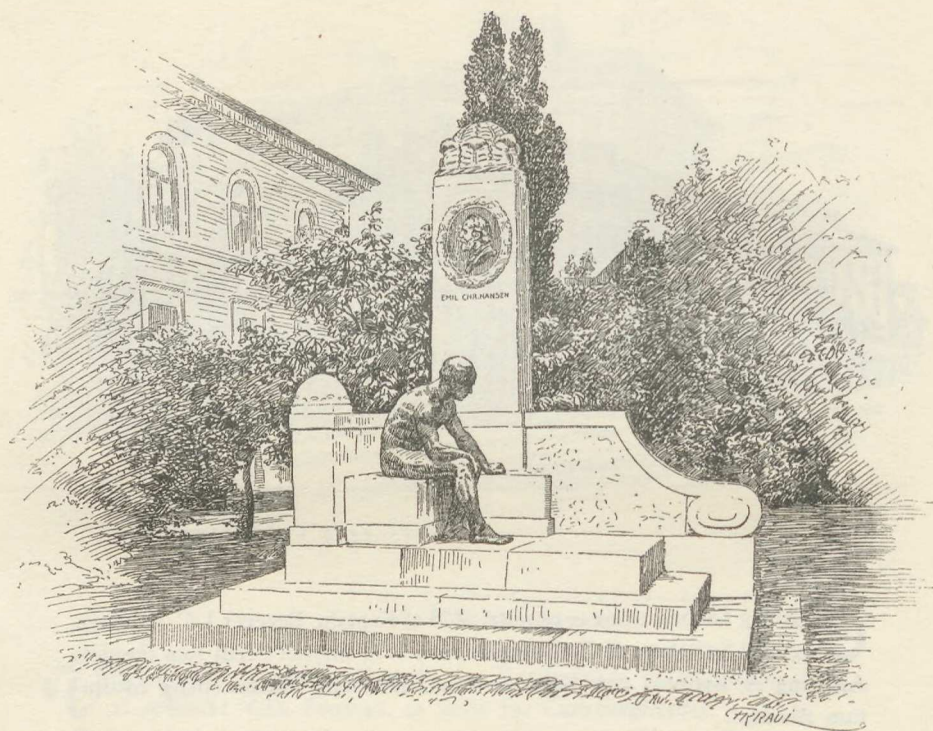
Carlsberg Laboratorium.

Carlsberg Laboratorium er oprettet 1875 af Kaptajn, Brygger J. C. Jacobsen og ved Stiftelsen af Carlsbergfondet i 1876 knyttet dertil som Fondets Afdeling A, hvorved dets Bestaaen som uafhængig videnskabelig Institution sikredes.

Laboratoriets Virksomhed, som udøves dels af en kemisk, dels af en fysiologisk Afdeling, har ikke blot Betydning paa det rent videnskabelige Omraade, men ogsaa for Bryggeriindustrien og for mange andre Erhverv, idet der stedse er handlet i Overensstemmelse med den af Stifteren givne Rettesnor:

»Intet Resultat af Instituttets Virksomhed, der har Betydning i teoretisk eller praktisk Henseende, maa hemmeligholdes.«

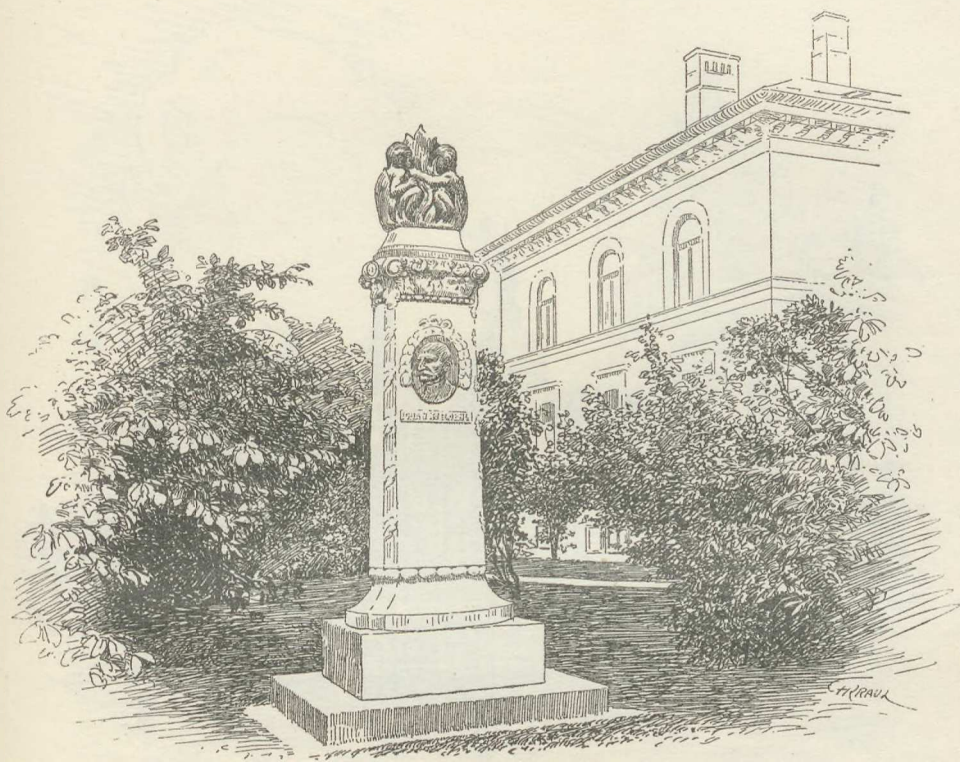
Carlsbergfondets Afdeling B: Videnskaben i Almindelighed, understøtter og fremmer saa godt som alle Videnskabsgrene. Gennem denne Afdeling har Carlsbergfondet saaledes Bud til Alle, saavist som baade Haandværk og Industri, Landbrug, Fiskeri og Handel maa fuldkommengøres ved et Samarbejde mellem Videnskab og Praxis.

Mindesmærke for Emil Chr. Hansen.

Foran Carlsberg Laboratorium, hvor Professor Emil Chr. Hansen udførte sine verdensberømte Arbejder (bl. a. Metoden til Rendyrkning af Gær), rejste Carl Jacobsen ham dette Mindesmærke, som er udført efter Tegning af Arkitekt Carl Brummer.

Emil Chr. Hansen fødtes 8. Maj 1842 og døde 27. August 1909.

Mindesmærke for Joh. Kjeldahl.

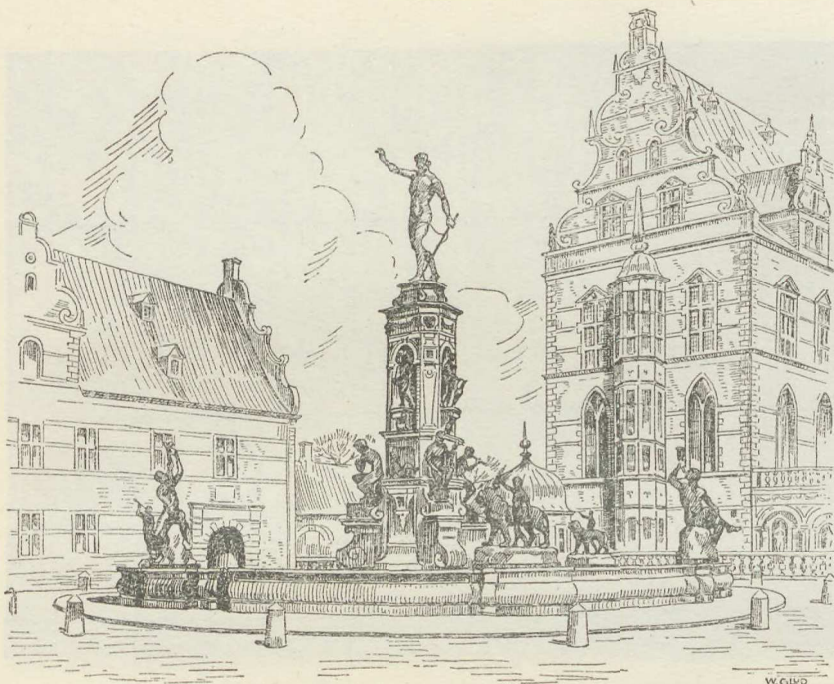
*P*rofessor Joh. Kjeldahl, født den 16. August 1849 — død den 8. Juli 1900, knyttedes til Carlsberg Laboratorium i 1875 som Forstander for den kemiske Afdeling. Hans Navn blev berømt særlig gennem hans Metode til Kvælstofbestemmelser.

Mindesmærket, der er opført foran Carlsberg Laboratorium, er udført efter Tegning af Arkitekt Carl Brummer.

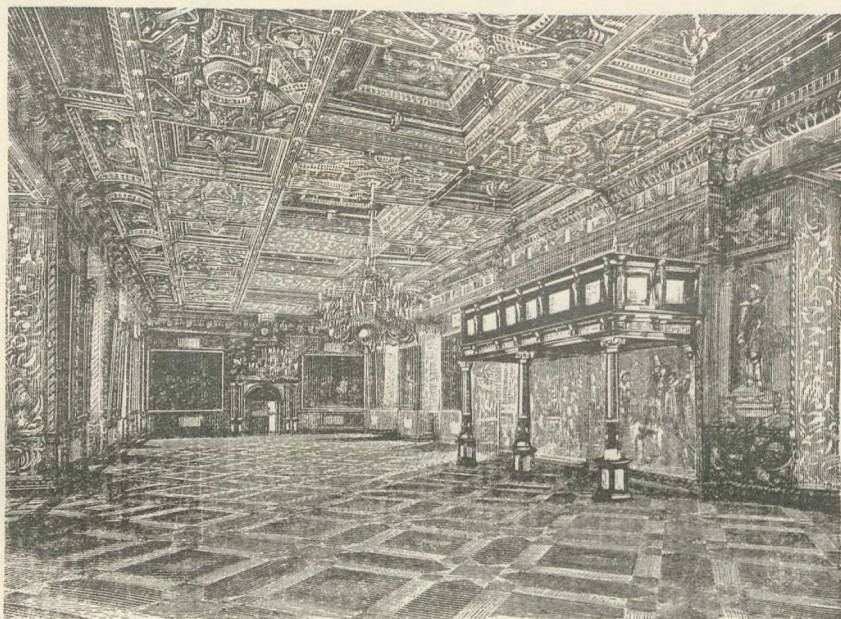
Frederiksborg Slot.

J Carlsbergfondets Afdeling C: Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg, giver J. C. Jacobsens Fædrelandsind sig det smukkeste Udtryk; thi uden hans Hjælp havde det næppe været muligt at genrejse Slottet efter Branden i 1859 i det Omfang, som det skete. Frederiksborg Slot staar nu ikke alene som et nationalt Mindesmærke, men rummer uvurderlige Skatte, der stadig forøges ved den Virksomhed, Carlsbergfondet udfolder.

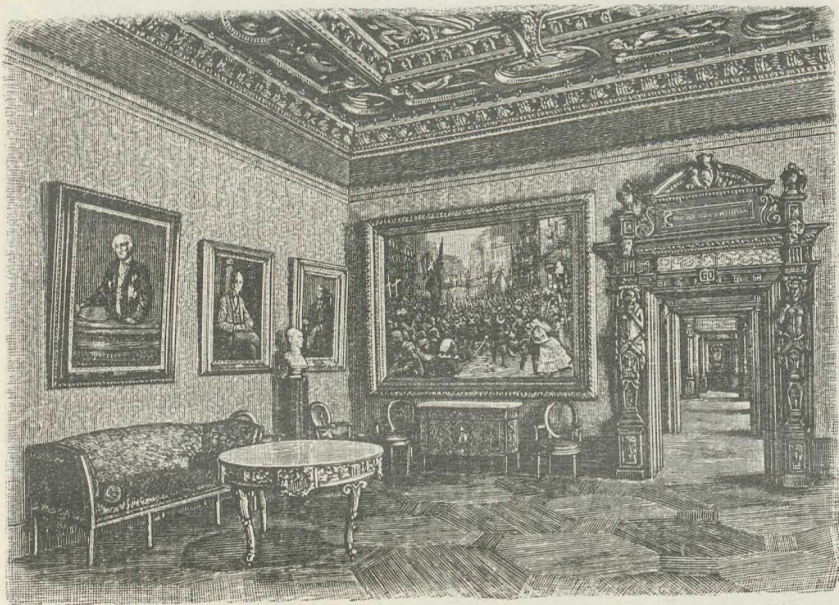
Frederiksborg Slot.
(Neptunbrønden).

Da J. C. Jacobsen i 1885 blev gjort bekendt med, at der paa Drottningholm Slot i Sverrig fandtes 15 Figurer, der havde hørt til den store »Vandkunst«, som Karl X Gustav 1659 havde bortført fra Frederiksborg, rejste han straks til Stockholm, og efter at have gjort sine Studier paa Stedet overdrog han den svenske Billedhugger, Professor John Börjeson, at kopiere Figurerne (oprindelig af Adrian de Fries), hvorefter han lod Springvandet genrejse i dets oprindelige Skikkelse.

*Frederiksborg Slot.
(Riddersalen).*

Blandt de prægtige Rum, der danner Rammen om det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg, hvis Tilblivelse og fortsatte Vedligeholdelse skyldes J. C. Jacobsen og Carlsbergfondet, indtager Riddersalen en fremtrædende Plads.

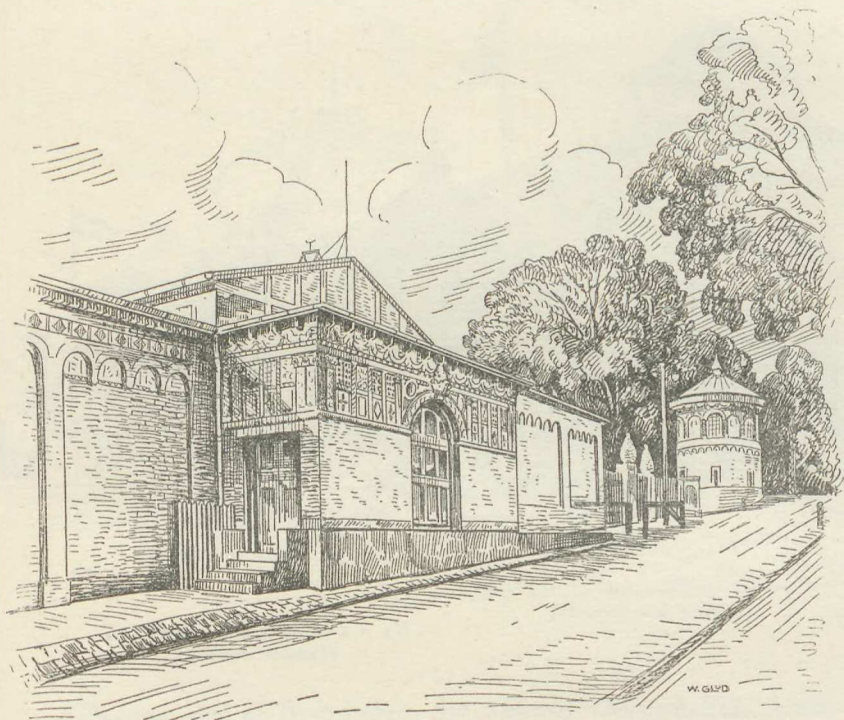
*Frederiksborg Slot.
(Værelse i Prinsessefløjen).*

Foruden Kongefløjen er ogsaa Prinsessefløjen paa Frederiksborg Slot restaureret og udsmykket for Carlsbergfondets Midler. I en af Salene er efter Christian IX's Ønske opstillet en Marmorbuste af J. C. Jacobsen, som Kongen har ladet V. Bissen modellere.

*Frederiksborg Slot.
(Christian IV's Bedekammer).*

Ved Branden i 1859 blev ogsaa Christian IV's Bedekammer i Slotskirken, med Malerier af nederlandske Mestre, ødelagt. J. C. Jacobsen besluttede, som sit allerførste Bidrag til Slottet, at bekoste Udsmykningen af Bedekammeret og lod i dette Øjeblik med Carl Bloch udføre 23 Malerier med bibelske Motiver.

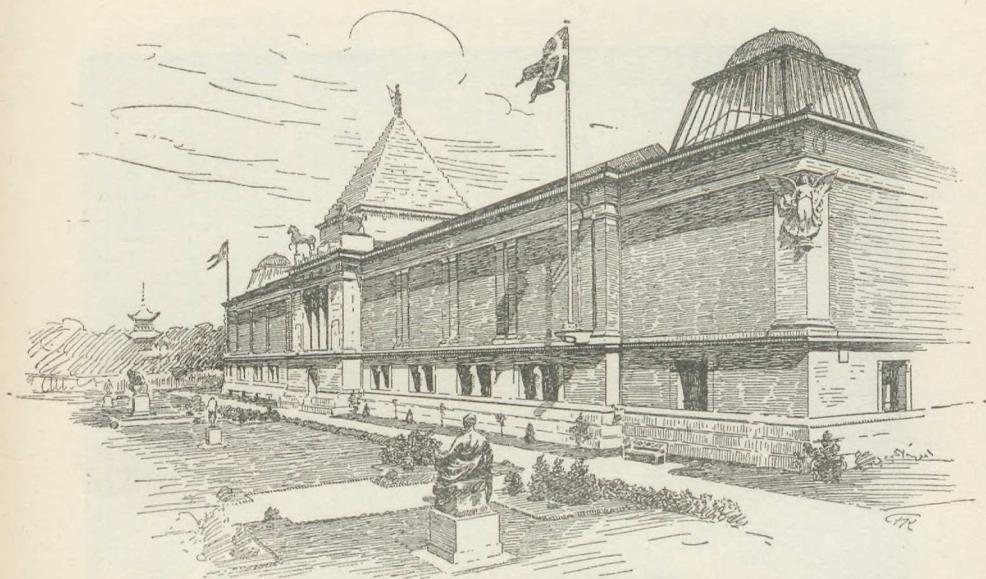
Det gamle Glyptotek.

I det oprindelige Glyptotek — anlagt 1882 — samledes de Kunstskatte, som senere overførtes til det paa Dantes Plads opførte Ny Carlsberg Glyptotek. Den ovenfor afbildede Indgangsloggia er bygget i 1895 efter Tegning af Professor Hack Kampmann.

Ny Carlsberg Glyptotek.
(Facaden mod Øst).

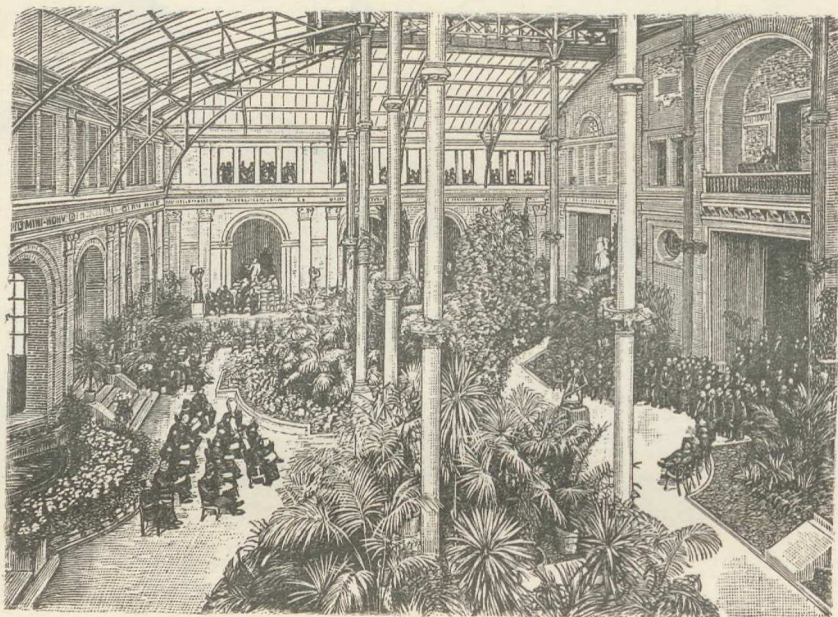
Ved Gavebreve af 8. Maj 1888 og 14. Januar 1899 overdrog Carl og Ottilia Jacobsen deres private Kunstsamlinger, der havde været tilgængelige for Offentligheden siden 5. November 1882, til Stat og Kommune og opførte i Forening med disse det nuværende Ny Carlsberg Glyptotek, hvis første Del med Facaden mod Øst er bygget af Professor Vilh. Dahlerup og indviet den 1. Maj 1897.

Ny Carlsberg Glyptotek.
(Facaden mod Vest).

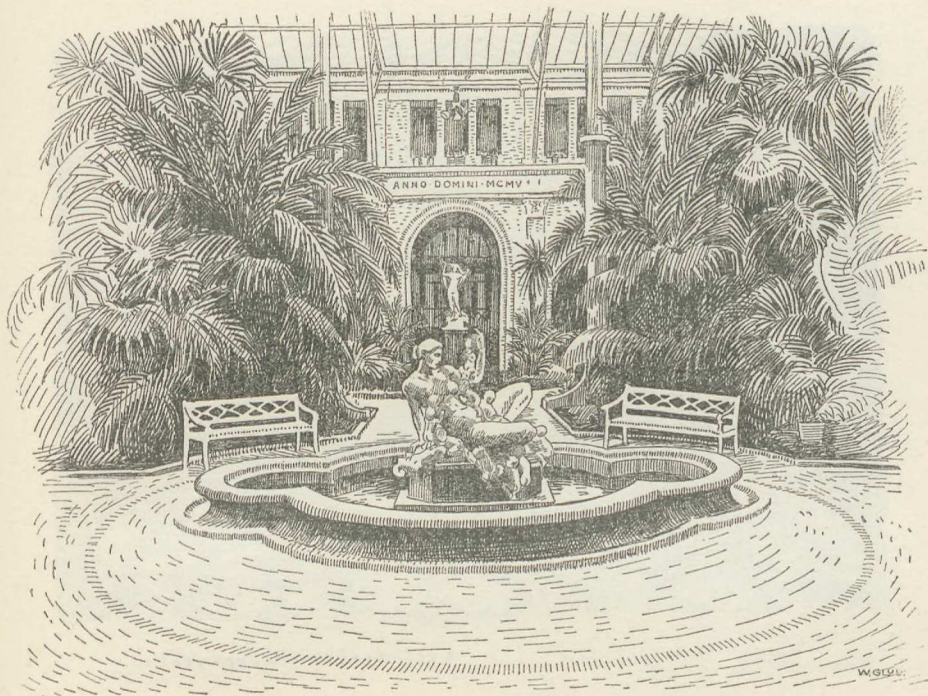
Denne Del af Bygningen, der rummer Glyptotekets Antiksamling og skyldes Arkitekten, Professor Hack Kampmann, maa betegnes som et af Københavns skønneste Bygningsværker fra den nyeste Tid.

Facaden mod Vest beherskes af det monumentale Midterparti, hvorover rejser sig i Trin en Pyramide med Mausoleet i Halkarnas som Forbillede. Øverst paa Pyramiden troner en gylden Gengivelse af Minerva fra Velletri og ved Pyramidens Fod ses Kopier af de fra San Marco i Venedig bekendte Heste.

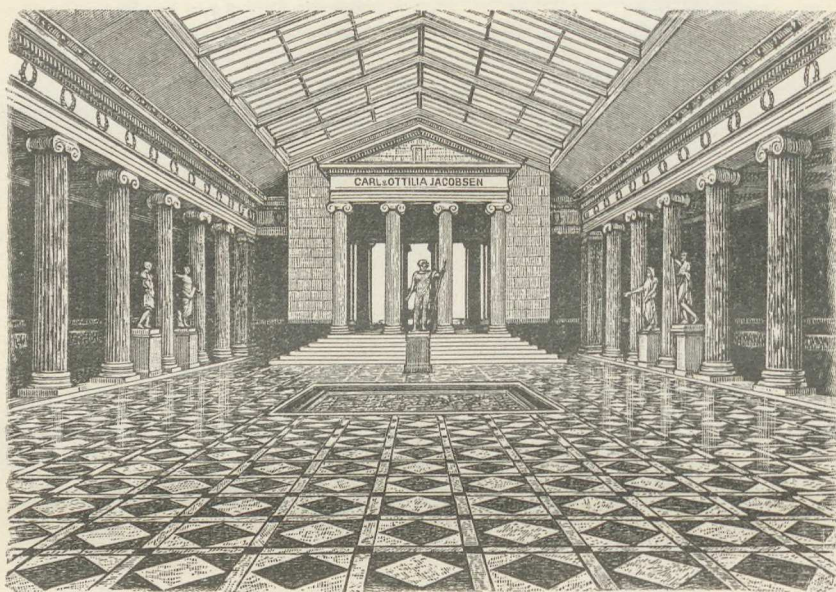
Kuppelsalen i Glyptoteket ved Indvielsen.

*G*lyptoteket i dets nye Skikkelse blev indviet den 27. Juni 1906 ved en Fest, der holdtes i Kuppelsalen (Vinterhaven). Fra en Talerstol i Loggiaen holdt Carl Jacobsen Indvielsestalen, hvori han fremhævede et saadant Museums Betydning for Folket.— Den kongelige Familie og Repræsentanter for mange offentlige Myn-
digheder var til Stede.

Vinterhaven i Glyptoteket.

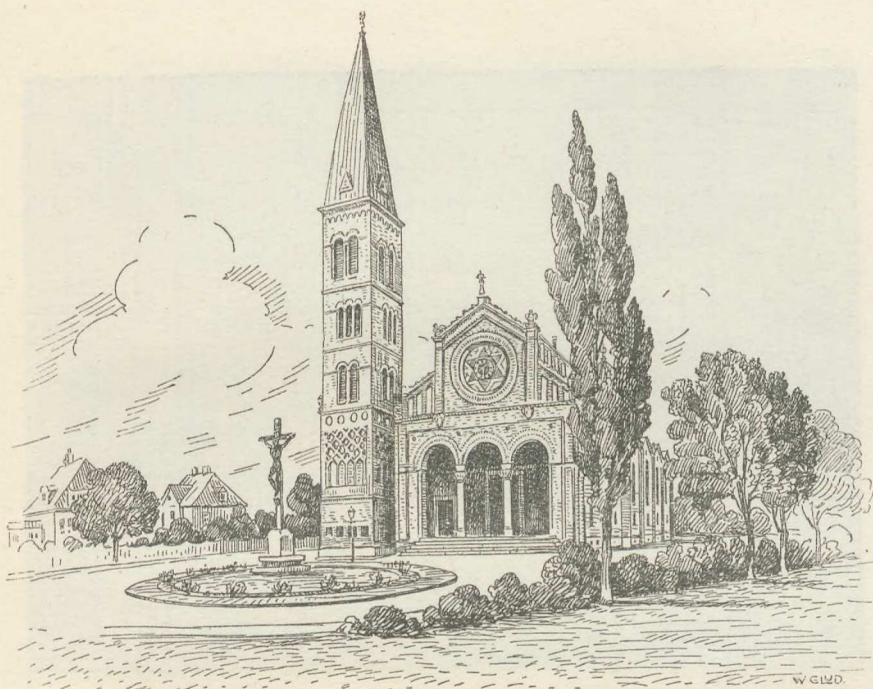
Ved at bygge Kuppelen, der danner Forbindelsen mellem den ældre og den nye Bygning, blev det muligt for Carl Jacobsen at realisere sit længe nærede Ønske om en Vinterhave i Glyptoteket, hvor de Besøgende kunde fæstne de Skønhedsindtryk, de havde modtaget ved Vandringerne gennem Kunstsalene. — I Vinterhavens Midte findes Kai Nielsens »Vandmoderen«.

Kejsersalen i Glyptoteket.

Gden pompøse Festsal — Kejsersalen —, der udgør den centrale Del af Glyptotekets antike Afdeling, har Professor Hack Kampmann skabt et Værk af høj Rang.

Her rejser sig 24 slanke Marmorsøjler fra Brudene ved Carrara bærende en hvid Gesims af fransk Normandoux Kalksten. Indfatningen om Dørene er dels af Granit, dels af Dioritporfyr. Gulvet er indlagt med poleret Marmor; i Midten findes Impluviet med den berømte Europa-Mosaik. — Mellem Søjlerne staar Kejserstatuer og Buster.

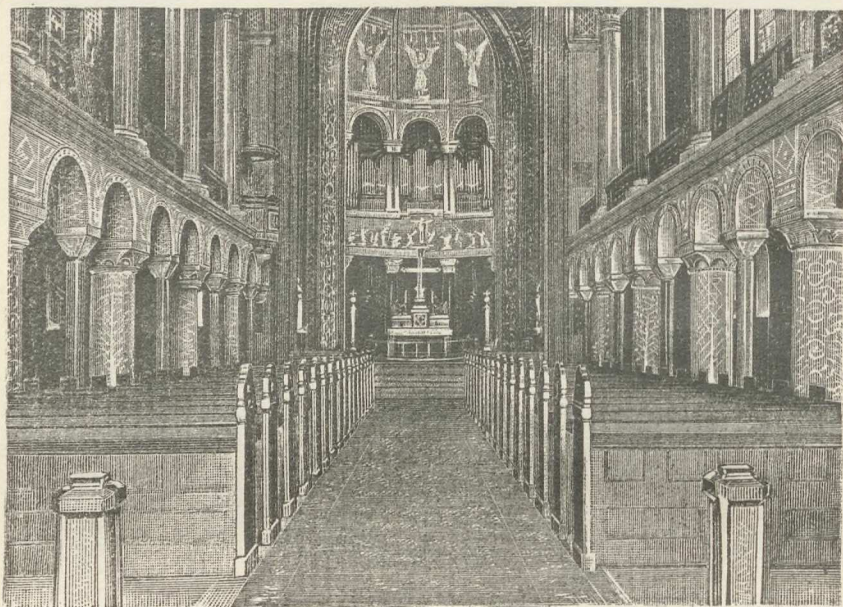

Jesus Kirken (Ydre).

Jesus Kirken, der indviedes den 15. November 1891, er rejst af Carl og Ottilia Jacobsen. Bygningen er opført af Arkitekt, Professor Vilh. Dahlerup med Domkirken i Poitiers samt Kirker i Ravenna som nærmeste Mønster.

Paa dens Hovedfacade, der paa Grund af Terrænforholdene maatte lægges mod Nord i Stedet for som sædvanlig mod Vest, aabner sig tre høje Buer ind mod en skønt smykket Forhal.

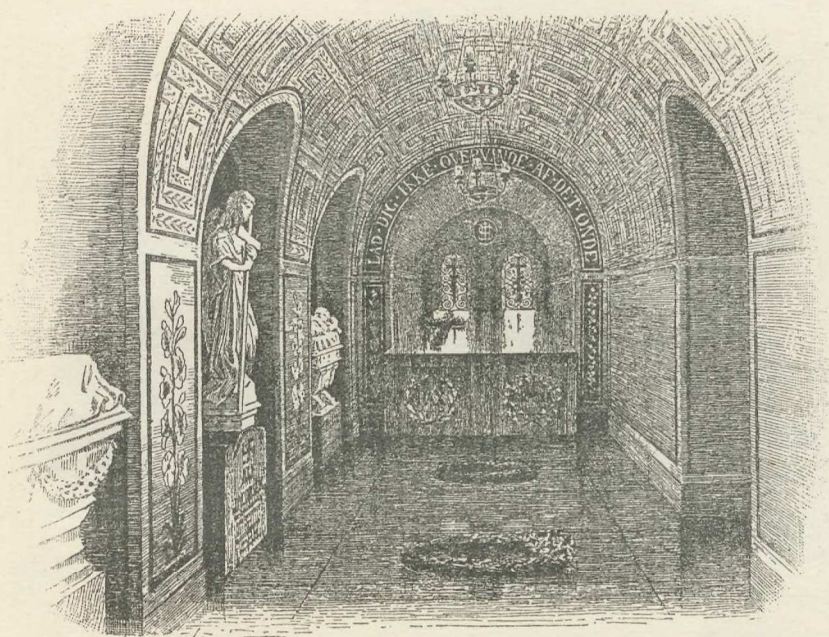
Det fritstaaende Klokкетаarn ved Kirkens Side — en saakaldt Campanile — byggede Carl Jacobsen i 1894—95 til Minde om sin afdøde Søn Alf.

Jesus Kirken (Indre).

*J*il Kirkens indvendige Udsmykning har Arkitekten, Professor Vilh. Dahlerup, anvendt østerlandske, byzantiske og andre oldkirkelige Motiver. Det ypperste, ædleste og mest egnede Materiale er benyttet. — Med Anvendelse dels af blanktpolerede, dels af stærkt ornamenterede Granitsøjler er Kirkens hele kunstneriske Udstyr præget af Bygmesterens rige Fantasi, uden at de mangfoldige, vekslende Motiver bryder Helhedsvirkningen.

Frisen i Koret: Martyrerne, der samler sig om Kristus som Midtpunkt, er ligesom de to Engle, der bærer Alterstagerne, modelleret af Stephan Sinding. Orglet, et af de skønneste i Norden, er bygget af Cavaillé-Coll i Paris.

Jesus Kirken (Krypten).

Jesus Kirkens Kor hviler paa en af otte Søjler baaret Krypt, der fører ind til et aflangt hvælvet Rum: den Jacobsen'ske Slægts Gravkammer.

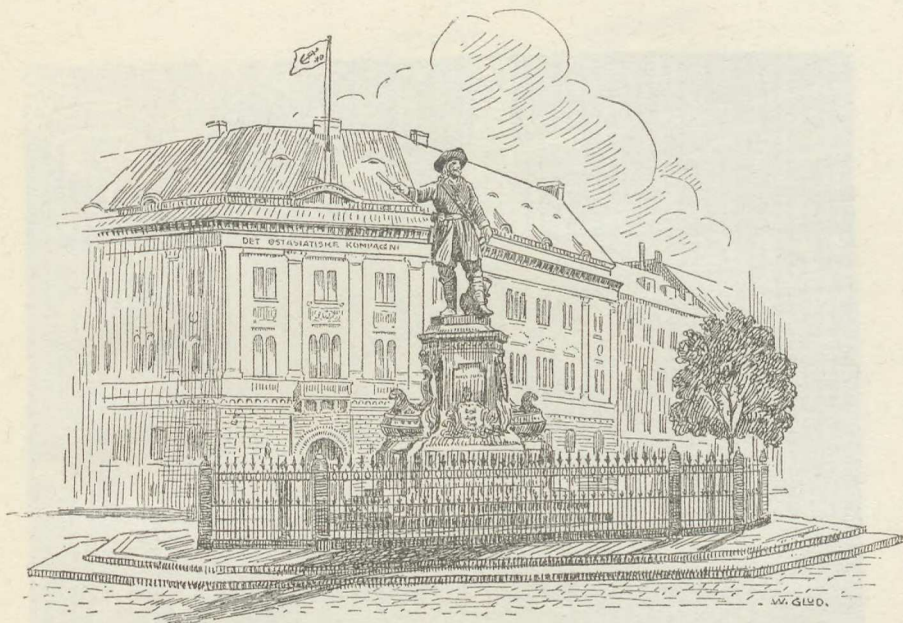
I selve Kirken ved Indgangen til Koret satte Carl Jacobsen som Monument over Gravene Teneranis »Livet og Dødens Genier«, udført i Marmor.

H. C. Ørsted's Statue.

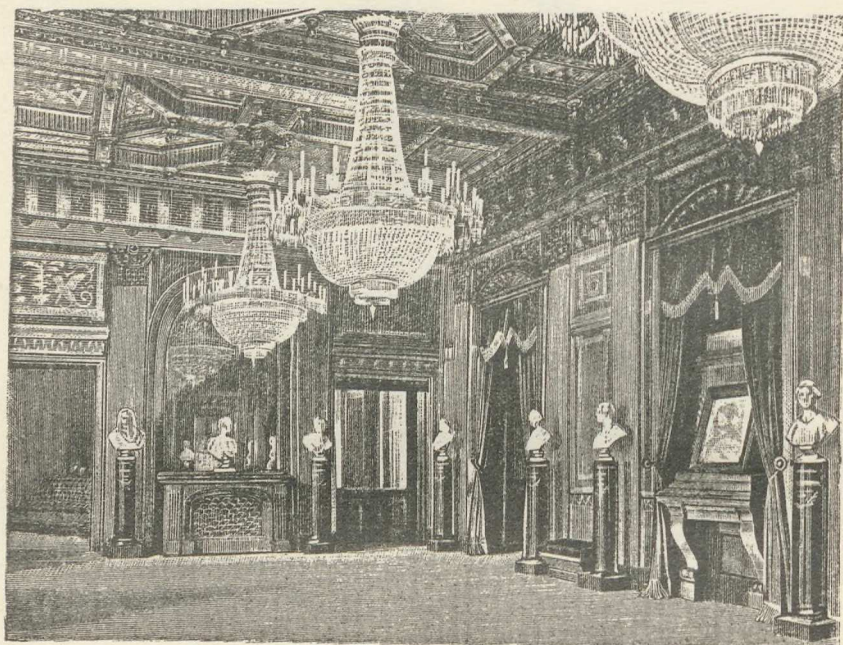
*J*erichaus skønne Monument over H. C. Ørsted blev afsløret 1876. J. C. Jacobsen nærede den varmeste Beundring for Ørsted, og han blev ogsaa den største Bidragyder til dette Hædersminde for den berømte Videnskabsmand.

Jacobsen knyttede ydermere Oprettelsen af Carlsbergfondet til den Dag, der ved Afsløringen af Monumentet var viet til H. C. Ørsted's Ihukommelse (25. September 1876).

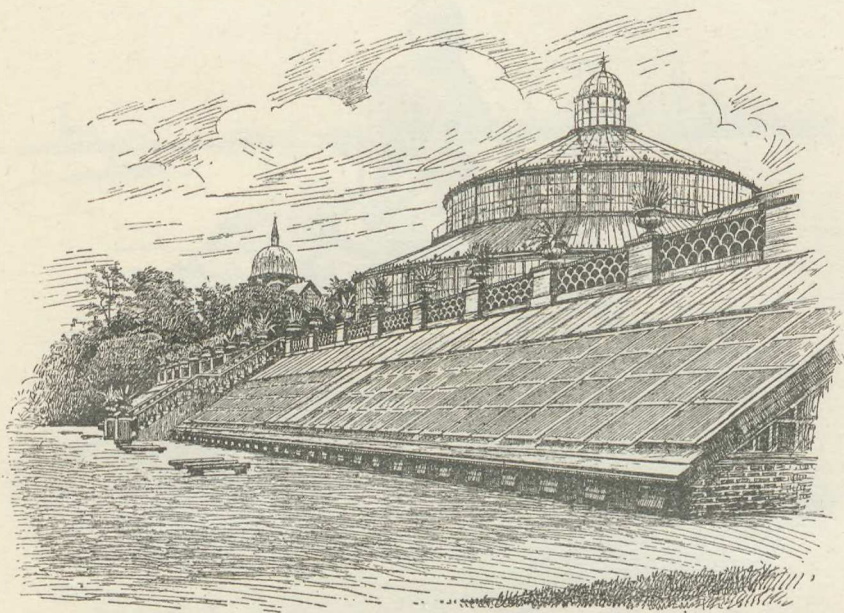
Niels Juels Statue.

J C. Jacobsens Offervillighed gav sig Udtryk, hver Gang Tanken om at hædre en af vore store Mænd var fremme. Da Th. Steins Niels Juel-Monument i 1881 blev afsløret, var det Jacobsens Bidrag, der havde muliggjort, at Monumentet blev rejst.

Foyeren i Det kgl. Teater.

Tanken om at opstille Marmorbuster af berømte Digtere og sceniske Kunstnere i Det kgl. Teaters Foyer skyldes J. C. Jacobsen, og de 13 først opstillede af disse Buster er skænket af ham.

Væksthusene i Botanisk Have.

J. C. Jacobsen var i sin Tid indvalgt i den Komité, under hvilken Flytningen af Botanisk Have sorterede. Den hensigtsmæssige Indretning, fortræffelige Konstruktion og skønne Form, som udmærker Væksthusene i Botanisk Have, skyldes udelukkende J. C. Jacobsen, som personlig har udarbejdet Tegningerne i alle Enkeltheder.

Da Jacobsen, trods sin Modvilje mod at smykke sig med en videnskabelig Titel, af Universitetet blev udnævnt til Æresdoktor udgav han som »Doktordisputats« sit Værk om Væksthusene i Botanisk Have og stillede Oplaget til Universitetets Disposition til Uddeling.

Statue af Jeanne d'Arc.

Albertinalegatet var det første Kunstlegat, Carl Jacobsen stiftede, og blev, som Navnet antyder, oprettet til Minde om Thorvaldsen. Fra dette stammer bl. a. den Række Statuer, der blev rejst i Ørstedsparken, hvoriblandt den skønne Jeanne d'Arc-Statue, der er et Værk af den franske Billedhugger Chapu.

Den lille Havfrue.

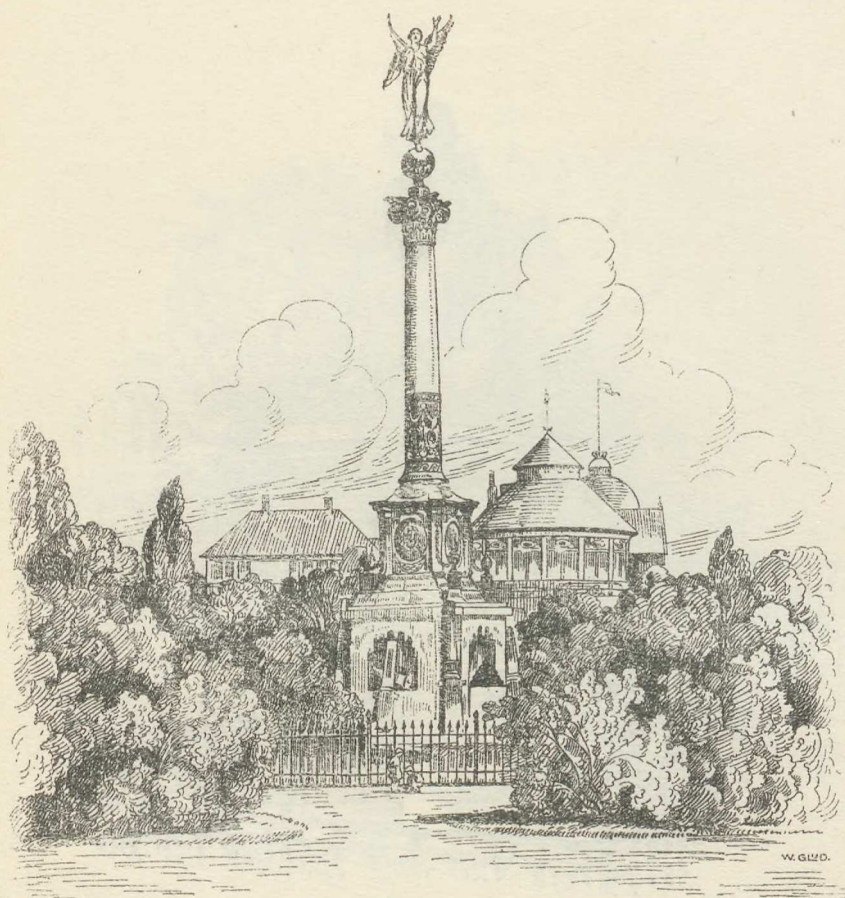
Carl Jacobsen, hvis Ønske det var, at Kunsten skulde blive tilgængelig for saa mange som muligt, rejste en Række Statuer paa forskellige Steder i Byen. Blandt andet lod han anbringe »Den lille Havfrue«, modelleret af Billedhugger Edv. Eriksen, ved selve Øresunds Bred, umiddelbart ved Københavnernes yndede Promenade: Langelinie.

Gefion Springvandet ved Langelinie.

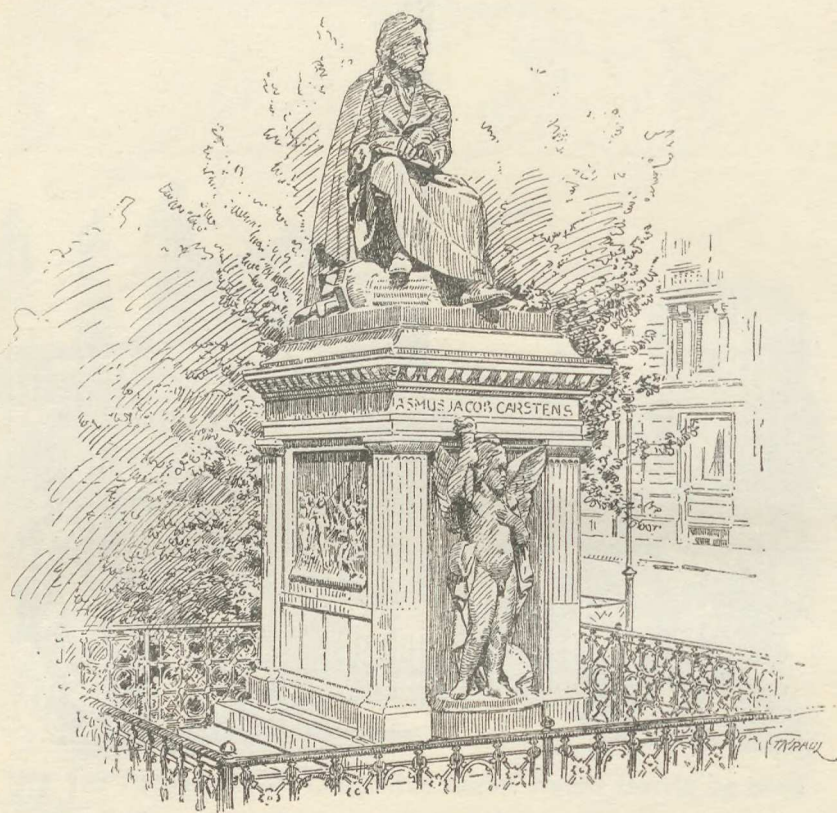
Ved Indgangen til Langelinie findes Byens største og mest monumentale Springvand med den mytologiske Gruppe »Gefion pløjer med et Spand af 4 Øksne Sjælland ud«.

Billedhugger A. Bundgaard er Mester for dette imponerende Værk, der er rejst af Carlsbergfondet i Forening med Københavns Kommune, og afsløret den 14. Juni 1908.

Huitfeldts-Søjlen.

Det skyldes Carl Jacobsens Initiativ og for en væsentlig Del hans Bidrag, at Huitfeldts-Søjlen paa Langelinie blev rejst. Monumentet, til hvilket Professor V. Dahlerup havde givet Tegningen, blev afsløret i 1886 til Minde om den Heltedaa i 1710, der gjorde Ivar Huitfeldts Navn berømt.

Statue af A. J. Carstens.

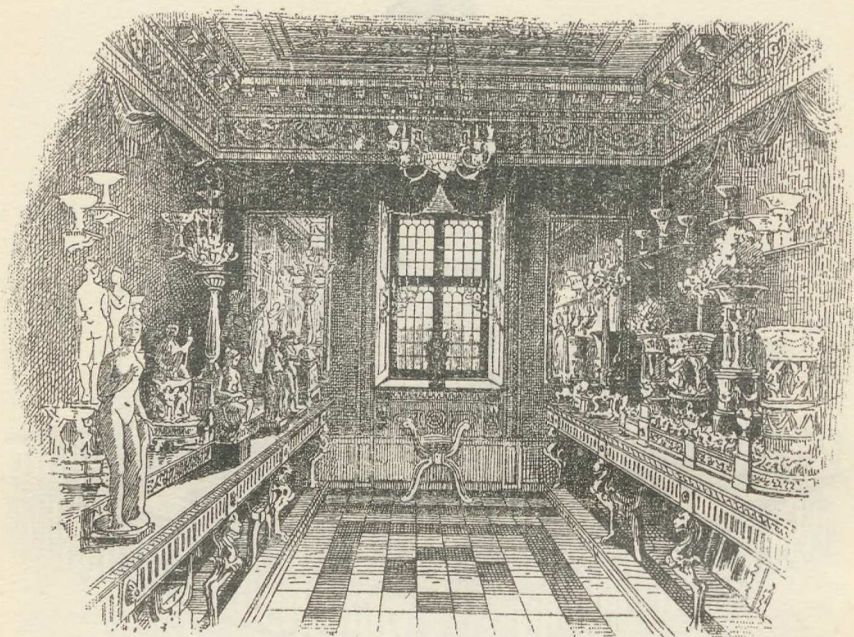
J Erkendelse af den Betydning, den danskfødte Tegner og Maler Asmus Jacob Carstens har haft for Thorvaldsens Kunst, rejste Carl Jacobsen ovenstaaende Statue, der er modeleret af Th. Stein.

Statue af G. Zoëga.

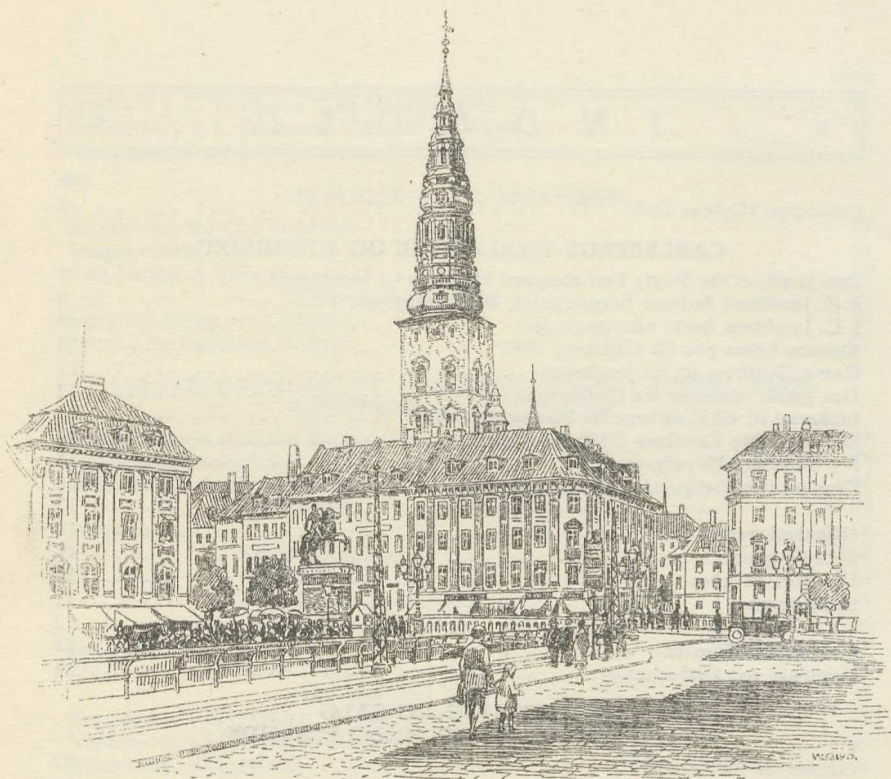
Ovenstaaende Statue af den dansk-romerske Oldgransker og Numismatiker Georg Zoëga lod Carl Jacobsen opstille i Erindring om den Betydning, Zoëga har haft for Thorvaldsens Kunst.

Statuen er modelleret af L. Brandstrup.

Empire-Værelset, Rosenborg Slot.

*T*o Bronzebordstel i Empirestil, der kom paa Auktionen efter Enkedronning Caroline Amalie og Arveprinsesse Caroline, erhvervede Carl Jacobsen, skænkede dem til Rosenborgsamlingen og lod paa sin Bekostning Empireværelset indrette, for at disse Kunstschatte kunde fremtræde i en passende Ramme.

Spiret paa Nicolai Taarn.

»Byen med de skønne Taarne« kaldte Carl Jacobsen København, og han forsømte ikke nogen Lejlighed til i Skrift og Tale at virke for dette Tilnavn, som da ogsaa blev fastslaaet i den almindelige Bevidsthed. København er nu saavel i Ind- som Udlandet kendt for sine skønne Taarne, hvilket i ikke ringe Grad har været medvirkende til at drage Turisternes Skare til Landet og Byen.

Ved at rejse Spiret paa Nicolai Taarn realiserede Carl Jacobsen en Plan, der længe havde ligget ham paa Sinde, og da Spiret endelig knejste festligt over Byen, bidrog dette ikke mindst til, at den fik sit Tilnavn.

★

I N D H O L D

★

Carlsbergs »Gyldne Ord«	Side
...	5

CARLSBERGS TILBLIVELSE OG UDVIKLING

Den Jacobsen'ske Slægts Fædrenegaard »Nørkjær« i Vendsyssel..	7
J. C. Jacobsens fædrene Bryggergaard, Brolæggerstræde 5 ..	8
J. C. Jacobsens første »Bryggerkedel«	9
Kransen hejses paa Gl. Carlsberg 1847	10
Gamle Carlsberg set fra Jernbanen	11
Den gamle Indkørsel fra Carlsbergvej	12
Indkørsel til Gl. Carlsberg fra Pasteursvej..	13
Det første Ny Carlsberg (Mellembryggeriet)	14
Ny Carlsberg Hovedport	15
Dipylon (Dobbeltporten) set fra Byens Side	16
— — — Valby Siden	17
»Klokkeslagerne«	18
Thor-Gruppen	19
Det store Bryghus	20
Elefantaarnet I	21
— II	22
Den snoede Skorsten	23
Vestibule ved Driftskontoret	24

FREMSTILLING OG SALG
AF CARLSBERG ØL OG MINERALVANDE

Interiør fra Malterierne	25
— - det store Bryghus	26
Rengøringsapparater	27
Gærkar rummende 1000 hl	28
Lagerkælder	29
»Ølkammen«	30
Øl-Aftapningshallen	31
»Søjlegaden« ved Aftapningsanstalten	32
Den nye Mineralvandsfabrik	33
Mineralvandsfabrikens Saftkokeri	34
Mineralvands-Aftapningshallen	35
Den nye Kraftcentral	36
Interiør fra den nye Kraftcentral	37
Hovedkontor og Aftapningsanstalt (Morgenudkørsel)	38
Buegang ved Hovedkontoret	39
Carlsbergs Jernbanevogne	40
Carlsberg Øllet exporteres	41
Fugleperspektiv af Carlsberg Bryggerierne..	42
Carlsbergs Arbejderboliger	43

KAPTAJN, BRYGGER J. C. JACOBSEN

Mindestatue for J. C. Jacobsen..	44
J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen) ..	45
— Arbejdsværelse..	46

	Side
Spisesal i J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen)	47
Søjlehallen i J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen)	48
»Løvgangen« ved J. C. Jacobsens Villa (Æresboligen)	49

BRYGGER CARL JACOBSEN

Mindestatue for Carl Jacobsen	50
Semper ardens	51
Carl Jacobsens Villa	52
— — (Det venetianske Hus)	53
Kongeligt Besøg paa Carlsberg	54
Interiør fra Carlsberg Museum	55

CARLSBERGFONDET, NY CARLSBERGFONDET OG TIL DISSE KNYTTED E INSTITUTIONER

Videnskabernes Selskabs Bygning (Carlsbergfondet)	56
Carlsberg Laboratorium	57
Mindesmærke for Emil Chr. Hansen	58
— — Joh. Kjeldahl	59
Frederiksborg Slot	60
— — (Neptunbrønden)	61
— — (Riddersalen)	62
— — (Værelse i Prinsessefløjen)	63
— — (Chr. IV's Bedekammer)	64
Det gamle Glyptotek	65
Ny Carlsberg Glyptotek (Facaden mod Øst)	66
— — (Facaden mod Vest)	67
Kuppelsalen i Glyptoteket ved Indvielsen	68
Vinterhaven i Glyptoteket	69
Kejsersalen i Glyptoteket	70

ANDRE VIDNESBYRD OM J. C. JACOBSENS OG CARL JACOBSENS VIRKE FOR NATIONALE FORMAAL

Jesus Kirken (Ydre)	71
— (Indre)	72
— (Krypten)	73
H. C. Ørsted's Statue	74
Niels Juels Statue	75
Foyeren i Det kgl. Teater	76
Væksthusene i Botanisk Have	77
Statue af Jeanne d'Arc	78
Den lille Havfrue	79
Gefion Springvandet ved Langelinie	80
Huitfeldt-Søjlen	81
Statue af A. J. Carstens	82
— — G. Zoëga	83
Empire-Værelset, Rosenborg Slot	84
Spiret paa Nicolai Taarn	85

TEGNINGERNE AF
MALERNE W. GLUD OG FRITZ KRAUL

PAPIR OG KARTON FRA
DE FORENEDE PAPIRFABRIKKER AKTIESELSKAB

ARRANGERET OG UDFØRT I
L. LEVISON JUNR.S ETABLISSEMENT

L. LEVISON JUNR. AKTS.